

Խմբագրական Շինծու դատարաններէն անդին. «Իրաւական պատերազմի» նշանակութիւնը

Անցնող շաբթուան ընթացքին, Պաքուի բանտերուն մէջ ապօրինաբար պահուող հայ պատանդներու եւ ռազմաքաղաքական ղեկավարութեան հարցը վերստին յայտնուեցաւ իրաւաքաղաքական զարգացումներու կիզակէտին: Պաշտօնապէս յայտարարուեցաւ, որ Ռուբէն Վարդանեանի դատը վերջապէս պիտի ներկայացուի Մարզկային Իրաւանց Եւրոպական Դատարանին (ՄԻԵԴ), իսկ Դաւիթ Իշխանեան բանտախուցէն յղած իր ուղերձով յստակօրէն շեշտեց, որ իրենք հետեւողականօրէն կը սպառեն Ատրպէյճանի ներքին իրաւական բոլոր ընթացակարգերը: Անոնք քաջ կը գիտակցին, որ թշնամի երկրին մէջ արդարութիւն կամ արդարադատութիւն գոյութիւն չունի, սակայն այս ձեւական հոլովոյթին ենթարկուելը պարզապէս անհրաժեշտ նախապայման է եւրոպական բարձրագոյն ատենաներուն դիմելու եւ դատական լիարժէք գործընթաց սկսելու համար:

Շատերու համար այս կացութիւնը կրնայ անյոյս եւ յուսահատական թուիլ՝ յատկապէս նկատի ունենալով Ատրպէյճանի մէջ բարոյականութեան եւ արդարութեան ի սպառ բացակայութիւնը: Այս յուսաբեկութիւնը շատ աւելի կը խորանայ՝ տեսնելով Հայաստանի օրուան իշխանութիւններուն յանցաւոր լուծիւնն ու բացայայտ անտարբերութիւնը: Գործ ունինք վարչակարգի մը հետ, որ փաստօրէն շատ աւելի գոհ է այս ազգային հերոսներուն ու պետական գործիչներուն մեկուսացումէն, քան շահագրգռուած՝ անոնց անյապաղ ազատագրումով:

Սակայն, եւրոպայի մէջ բողոքարկման այս գործընթացը լոկ իրաւաբանական ընթացակարգային քայլ չէ, այլեւ՝ կարեւոր ու կենսական քաղաքական լծակ: Այս գործընթացի կարեւորութիւնը պէտք է դիտարկել աշխարհաքաղաքական դիտանկիւնէ: Ատրպէյճանը յստակօրէն կը կիրարկէ «պատանդառութեան դիւանագիտութիւն»՝ մեր գործիչները որպէս ճնշման լծակ եւ սակարկութեան առարկայ օգտագործելու համար: Մինչ Հայաստանի իշխանութիւնները, առաջնորդուելով պարտուողական պատրանքներով, կը խուսափին որեւէ կոշտ հակաքայլ եւ հարցը կը մղեն լուսանցք, եւրոպական հարթակի վրայ այս դատավարութիւնները կը վերածուին իւրաքանչիւր «իրաւական պատերազմի» (lawfare): Եւրոպական բարձրագոյն ատենաներու վճիռները բարոյական դատապարտումներէ շատ աւելին են. անոնք կը փաստագրեն Ատրպէյճանի պետական յանցագործութիւնները եւ վերջ կու տան անոր դիւանագիտական խուսանաւումներուն: Աւելին, անոնք Արեւմուտքի որոշում կայացնողներուն ձեռքին մէջ կը դնեն յստակ իրաւական հիմքեր՝ Պաքուի վրայ թիրախային ճնշումներ բանեցնելու համար՝ զրկելով միջազգային հանրութիւնը հարցը զուտ որպէս «երկկողմանի քաղաքական վէճ» ներկայացնելու պատրուակէն:

Ծիշդ այստեղ է, որ Հայկական Իրաւական կեդրոնի (ALC) եւ ՀՅԴ Հայ Դատի համաշխարհային ցանցի աշխատանքը կը ստանայ վճռորոշ նշանակութիւն: Անոնք պարտադրուած են լեցնելու հայկական պետականութեան ձգած վտանգաւոր բացը՝ մեր ազգային բարոյական ցասումը վերածելով շօշափելի քաղաքական լծակի:

Այս ուղղութեամբ տարուող աշխատանքներուն աջակցիլը սոսկ համակրանքի դրսեւորում չէ, այլեւ՝ դիտակից ներդրում համակարգուած ռազմավարութեան մը մէջ: Անիկա միակ գործնական ճանապարհն է չեզոքացնելու Պաքուի շանթաբ, մերկացնելու Հայաստանի իշխանութիւններու քաղաքական անանկութիւնը եւ ստեղծելու այն իրական դիւանագիտական պաշարումը, որ պիտի յանգեցնէ մեր գերեզմաններու ղեկավարներու եւ հայրենակիցներու արդար ազատագրման:

ՀՅԴ ԲԻՒՐՈՅԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Յունիսի 7-ին, Հայաստանի մէջ տեղի ունեցած խորհրդարանական ընտրութիւնները մեր նորօրեայ պատմութեան մէջ կը մնան իբրեւ աննախընթաց պետական տեւորի պայմաններու մէջ տեղի ունեցած ընտրութիւններ:

Իշխող վարչախումբը ընտրական գործընթացի ամբողջ ընթացքին գործեց առանց միջոցների մէջ խտրութիւն դնելու: Հայնօրէն կիրարկուեցան ամբողջ վարչական միջոցները՝ պետական եւ համայնքային լծակներու օգտագործումով: Գործի դրուած քարոզչական, վարչական ամբողջ զինանոցը միտուած էր ամէն ձեւով սահմանափակելու քաղաքական մրցակցութիւնը ու ազդելու ընտրողներու ազատ կամքի արտայայտութեան վրայ: Իշխանութեան տարածած ատելութեան խօսքն ու ձեռնարկած քայլերը նոր բաժանարար գիծեր եւ պառակտումներ առաջ բերին հասարակութեան մէջ:

Յայտ. ... Ծար. Կարդալ էջ 4

Թորոնթոնիայութեան նորահաստատ կառույցը անուանակոչուեցաւ «Նարեկ հայ կրթական եւ մշակութային կեդրոն»

Կարդալ էջ 6

Հայ Դատի յանձնախումբի ներկայացուցիչները հանդիպեցան նախարար Մելանի Ժոյի հետ

Կարդալ էջ 3

Dre Tamar Stambouliau
Dentiste généraliste
514 337-0007
info@espace32.ca

2663 RUE DE SALABERRY
MONTREAL, QC H3M 1L1

Espace32.ca

Al-Nejmah

MIDDLE EASTERN SUPERMARKET

NOW OPEN

Սեփականատեր
Յարութ Միփան

Ընտանեկան բացառիկ գործառնություն
ուր կը գտնէք ձեր բոլոր կարիքները
ուտելիքներու վերաբերեալ

 IN HOUSE

COFFEE ROASTING & GRINDING
ROASTING FRESH NUTS
SESAME GRINDING TO MAKE FRESH TAHINA
TANOOR BREAD & IRAQI SAMOON

Մուրճ աղալ եւ խարկել
Հնտեղէն աղալ օրական դրութեամբ
Շուշմայ աղալ եւ թահինի պատրաստել
Թոնիքի հաց եւ իրաքեան սոմուն

Supermarket | Restaurant | Bakery | Halal Butcher
Վաճառատուն, ճաշարան, փուռ, մսավաճառ

PHONE: 289.232.1200
3085 Hurontario St, Unit 1-6, Mississauga

Գերաշնորհ Տ. Բարգէն Արք. Զարեանի յոբելեանական ամեակներուն նուիրուած «Սրբազան համերգ»

Ուրբաթ, 10 յուլիս 2026–ի երեկոյեան, նախաձեռնութեամբ Գանատայի Հայոց Թեմի Կրօնական ժողովին եւ Ազգային վարչութեան, հովանաւորութեամբ տէր եւ տիկին Ժիրայր եւ Հուրի Զաքարեաններուն, Մոնթրէալի Vanier College–ի սրահին մէջ «Սրբազան Համերգ»–ով հանդիսաւորապէս նշուեցան Գերաշնորհ Տ. Բարգէն Արք. Զարեանի Քահանայական Զեռնադրութեան եւ Օծման 42–րդ, Եպիսկոպոսական Զեռնադրութեան եւ Օծման 20–րդ, ինչպէս նաեւ Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդութեան 10–րդ ամեակները։

Յօրեկեանական այս համերգին ներկայ էին Ռումանիոյ Ուղղափառ Եկեղեցւոյ Առաջնորդ Տ. Իան Եպիսկոպոս Գասիանը, Մոնթրէալի Անկլիքան Եկեղեցւոյ Առաջնորդ Դոկտ. Վիգթոր Տաւիտ Մպուլի Պիփունկուն, Վերապատուելի Մհեր Նաչիկեանը, Թեմիս հոգեւոր հայրերը, «Սրբազան Համերգ»–ի հովանաւորները, Chomedey շրջանի երեսփոխան Սոնա Լախոյեան–Օլիվիէն, Լաւալի քաղաքապետարանի անդամ՝ Տիկին Սեղա Թօփուզեանը, ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ՝ տիար Ռաֆֆի Տօնապետեանը, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ազգային Կեդրոնական վարչութեան անդամ բժիշկ Ժիրայր Պասաճեանը, Ազգային վարչութեան ատենապետ տիկին Շովիկ Թերզեանը, Ազգային վարչութեան անդամները, ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական գոմիտէի ներկայացուցիչ տիար Նորէն Տիմիթեանը, ազգային եւ եկեղեցական կառոյցներու ներկայացուցիչները, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան եւ Գանատայի Հայոց Թեմի չքանչանակիրները, բարերարները, ազգայիններ եւ հաւատացեալ ժողովուրդը։

Համերգը սկիզբ առաւ «Սրբազան Համերգ»–ի Կազմակերպիչ յանձնախումբի ատենապետ Օրիորդ Նուշիկ Էլոյեանի բացման խօսքով։ Իր խօսքին մէջ Օրիորդ Էլոյեան ըսաւ. «Այս ուրախ առիթը կը տօնենք մեր սիրոյ արտայայտութեամբ ընդ ձեզ՝ ոչ միայն խօսքով, այլ մանաւանդ հոգեւոր միասնութեամբ, մեր ազգային եկեղեցւոյ հարուստ ժառանգութեան ընդմէջէն։ Այս երեկոյեան հոգեւոր համերգը ձեզի կը նուիրեն ձեր հոգեւոր եղբայրները՝ Սուրբ Յակոբ եւ Սուրբ Գէորգ եկեղեցիներու դպրաց դասերն ու արական երգչախումբը, որոնց հետ լուռ կերպով կը միանան «Եկեղեցին Հայկազան» ամուր պահող մեր համայնքի գաւակներն ու բարեկամները։ Սրբազան Հայր, ձեզի կը մաղթենք արեւելատ օրեր եւ աննկուն կամք, որպէսզի շարունակէք ձեր նուիրեալ ծառայութիւնը եւ առաջնորդէք մեզ դէպի նոր յաղթանակներ՝ անխախտ պահելով մեր եկեղեցին, ամրապնդելով մեր կրթական օճախները եւ առաւել աշխուժացնելով հայապահպանութեան ծառայող մեր կազմակերպութիւնները»։

Բացման խօսքէն ետք, բեմ բարձրացան Սուրբ Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր Եկեղեցւոյ Դպրաց Դասն ու Արական երգչախումբը, ինչպէս նաեւ Լաւալի Սուրբ Գէորգ Եկեղեցւոյ «Շողակաթ» Դպրաց դասը, որոնք իրենց հոգեպարար երգեցողութեամբ հանդիսաւոր մթնոլորտ ստեղծեցին։ Ապա, ուղերձով հանդէս եկաւ Ազգային վարչութեան անդամ տիար Համբիկ Գարայեանը, որ չեչուեց. «Իր հովուական առաքելութեան բոլոր հանգրուաններուն Բարգէն Արքեպիսկոպոս իր աննկուն կամքով, հեռատեսութեամբ եւ ներշնչող առաջնորդութեամբ գրաւած է բոլորին ուշադրութիւնը։ 2016 թուականին, երբ ստանձնեց Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդի պատասխանատուութիւնը, ամբողջական նուիրումով լծուեցաւ Թեմի հոգեւոր, վարչական եւ համայնքային կեանքի զօրացման աշխատանքին։ Տասը տարիներու ընթացքին ան դարձաւ յոյս ներշնչող հովիւ մը, որ իմաստութեամբ եւ վճռակամութեամբ առաջնորդեց համայնքը՝ դիմադրաւելով բազմաթիւ մարտահրաւէրներ եւ նոր հորիզոններ բանալով ապագային համար»։

Ուղերձէն ետք բեմ բարձրացան Գերապատիւ Տ. Գարեգին Մ. Վրդ. Շիրտմեանը, Արժանապատիւ Տ. Նշան Բհն. Մանուկեանը եւ Բարեշնորհ Գէորգ Սրկ. Գատէհճեանը, որոնք ներկայացուցին ութ շարականներ եւ հոգեւոր երգեր՝ Մայէսթրօ Արմէն Ամիրխանեանի երաժշտական արդիական մշակումով։ Հոգեւոր երգեցողութիւնը խորապէս ազդեց ներկաներուն վրայ՝ վերածելով երեկոյն աղօթքի, խորհրդածութեան եւ հոգեւոր վերանորոգութեան գեղեցիկ առիթի։

Ապա, Սուրբ Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր Եկեղեցւոյ Հոգաբարձութեան Ատենապետ տիար Սարօ Տէր Պետրոսեանը եւ Լաւալի Սուրբ Գէորգ Եկեղեցւոյ Հոգաբարձութեան ատենապետ տիար Զաւէն Տէր Սահակեանը, Թեմիս եկեղեցական երկու համայնքներուն անունով, յուշանուէր մը յանձնեցին Առաջնորդ Սրբազան Հօր՝ ի նշան սիրոյ, երախտագիտութեան եւ գնահատանքի՝ անոր յոբելեանական ամեակներուն առիթով։

Աւարտին, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը փոխանցեց իր սրտի խօսքը։ Իր խօսքին մէջ ան ըսաւ. «Այս պահուն սիրտս խոր յուզումով եւ երախտագիտութեան զգացումներով կը լեցուի, երբ կը նշուին իմ ծառայական կեանքի տարբեր հանգրուաններու ամեակները։ Նախ եւ առաջ փառք եւ գոհութիւն կը վերառաքեմ առ Ամենակալ եւ Ամենաբարի Աստուած, որ Իր անսահման ողորմութեամբ կանչեց ու առաքեց զիս, զօրացուց ինձի եւ արժանի դարձուց ծառայելու Իր Սուրբ Եկեղեցւոյ եւ սիրեցեալ մեր ժողովուրդին։ Ամեակները պարզապէս թիւեր չեն. անոնք ծառայական կեանքի հանգրուաններ են, արժեւորման առիթներ են, միաժամանակ նաեւ կամքերը պրկելու եւ նոյն հաւատքով ու սիրով ծառայութիւնը շարունակելու կոչ՝ հաւատարիմ մնալով Աստուծոյ, շարունակելով մեր հայրերուն ուղին, պաշտպանելով մեր ժողովուրդի արդար իրաւունքները եւ պահպանելով մեր ինքնութիւնը անաղարտ պահող արժէքները՝ յանուն գալիք սերունդներուն։ Այս ամեակները ինձի համար նաեւ ուխտի վերանորոգման առիթ են։ Այս պահուն դարձեալ կը նորոգեմ իմ ուխտը՝ շարունակելու ծառայել Աստուծոյ, Հայ Եկեղեցւոյ եւ մեր սիրելի ժողովուրդին՝ նոյն հաւատքով, նոյն սիրով, նոյն պատրաստակամութեամբ եւ նոյն յանձնառութեամբ»։

Առաջնորդ Սրբազան Հօր «Պահպանիչ» աղօթքով եւ «Կիլիկիա» մաղթերգի միահամուռ երգեցողութեամբ եզրափակուեցաւ յոբելեանական այս հանդիսութիւնը։

Այս առիթով, մեր խորին երախտագիտութիւնը կը յայտնենք Կազմակերպիչ յանձնախումբի անդամներուն եւ մեր բոլոր կամաւորներուն, որոնք անձնուէր ծառայութեամբ նպաստեցին յոբելեանական այս հանդիսութեան փայլուն յաջողութեան։

ԴԻԻԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

Գանատայի սկաուտները կը պատրաստուին համա-ՀՄԸՄ-ական 13-րդ բանակումին

Սկաուտական ծրագիրներուն եւ գործունէութիւններուն մէջ մեծ խանդավառութիւն ստեղծած են բանակումները, ի մասնաւորի՝ Համա-ՀՄԸՄ-ական բանակումները։

Չորս տարին անդամ մը, հայրենիքի մէջ՝ Արագածի լանջին, Բիւրականի շրջանը, «Գառնիկ Մկրտիչեան» բանակավայրէն ներս, տասը օրերու ընթացքին, աշխարհի չորս ծագերէն համախմբուած սկաուտներ կը մասնակցին անմոռանալի բանակումի մը՝ աննախընթաց յիշատակներով լեցուն։

Գանատայի շրջանային խմբապետութիւնը կազակերպած էր բանակումի նախապատրաստական աշխատանքներու սեմինար մը՝ Քեպէզի եւ Օնթարիոյի նահանգներուն մէջ։ Սոյն սեմինարները տեղի ունեցան Մոնթրէալ՝ մայիս 31–ին, եւ Թորոնթօ՝ յունիս 21–ին, մասնակցութեամբ շրջանի այն անդամներուն, որոնք մաս պիտի կազմեն Համա-ՀՄԸՄ-ական բանակումին։

Շրջանային ընդհանուր խմբապետ Արուշ Պէրպէրեանի, շրջանային խմբապետ Րաֆֆի Դաւիթեանի եւ շրջանային խմբապետուհի Կասիա Կարապետեան Կիւկեանի կողմէ պատրաստուած եւ ներկայացուած աշխատանքները առաւել եւս օգնեցին մասնակիցներուն՝ մօտէն ծանօթանալու բանակումի ընթացքին տեղի ունենալիք գործունէութեանց եւ յանձնախմբերու ծրագիրներուն, ինչպիսին են՝ խարոյկի, մշակութայինի, կայմի, ձեռայինի, նախնական դարմանումի, ինքնազարգացման, ռալիի եւ այլ յանձնախումբերը։

Խմբապետութիւնը, բացատրական դասախօսութեամբ, ներկայացուց բանակումի օրէնքներն ու լայնածաւալ տեղեկութիւն տուաւ կարգ ու կանոնին մասին, որոնք կ'իրագործուին բանակումին ընթացքին։

Մասնակիցները, կարծիքներու փոխանակումով, անդրադարձ կատարեցին նաեւ խարոյկի աշխատանքներուն, որ ամէնէն խանդավառ բաժինն է բանակումին։

ՀՈՒՐԻՆԱ

Վանգուվրի մէջ տեղի ունեցաւ ՀՅԴ ԳԵՄ-ի միջմասնաճիւղային սեմինարը

ՎԱՆ ԳՈՒՎԸՐ – ՀՅԴ Գանատայի երիտասարդական Միութեան Վանգուվրի «Արշաւիւր Շիրակեան» մասնաճիւղը, իր տեսակին մէջ առաջին անգամ ըլլալով, յուլիս 3–5–ին կազմակերպեց սեմինար մը՝ համախմբելով ընկերներ Մոնթրէալ–Լաւալի «Լեւոն Շանթ–Բեկոր Աշոտ» եւ Թորոնթոյի «Սիմոն Զաւարեան» մասնաճիւղերէն։

Երեք օրերու ընթացքին 30 մասնակից ընկերներ ներկայ գտնուեցան դասախօսութիւններու, մասնակցեցան զրոյցներու եւ պտոյտներու, վայելելով ընկերական ջերմ եւ մտերմիկ մթնոլորտ մը։ Ընկերները հիացած մնացին Վանգուվրի գեղեցիկ բնութեամբ եւ առիթ ունեցան մօտէն ծանօթանալու «Արշաւիւր Շիրակեան» մասնաճիւղի գործունէութեան։

Սեմինարի ընթացքին մասնակիցներուն այցելեցին ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական Կոմիտէի անդամ ընկերուհի Մարալ Քիւլլահան եւ Վանգուվրի «Սիմոն Վրացեան» կոմիտէի անդամ ընկեր Մհեր Զըուշեան, որոնք բարձր գնահատեցին թէ՛ սեմինարի ընթացքը եւ թէ՛ նախաձեռնութիւնը։

Ընկերները սեմինարէն հեռացան բարձր տրամադրութեամբ, նոր խանդավառութեամբ եւ միջմասնաճիւղային կապերը առաւել ամրապնդելու վճռակամութեամբ։

ԼՈՒՈՒ ՔԻՒՎԱՆՆԱՆ

Հայ Դատի յանձնախումբի ներկայացուցիչները հանդիպեցան նախարար Մելանի Ժոյի հետ

ԳԵՄՊՐԻՃ – Գանատայի Հայ Դատի Շրջանային յանձնախումբի եւ Հարաւարեւմտեան Օնթարիոյի Հայ Դատի յանձնախումբի ներկայացուցիչները չորեքշաբթի, 8 յուլիսին, Գեմպրիճի Հայ կեդրոն կատարած իրենց այցելութեան ընթացքին հանդիպում ունեցան Գանատայի արդիւնաբերութեան նախարար եւ Քեպէզի տնտեսական զարգացման պատասխանատու նախարար Մելանի Ժոյի հետ։

Հանդիպումին ներկայ էր նաեւ Գեմպրիճի նախկին դաշնակցային երեսփոխան Պրայըն Մէյ։

Այցելութիւնը առիթ ընծայեց նախարար Ժոյիին ծանօթացնելու Գեմպրիճի կենսունակ եւ աճող հայ համայնքի գործունէութեան, անոր կառոյցներուն եւ Հարաւարեւմտեան Օնթարիոյի ընկերային, մշակութային եւ տնտեսական կեանքին մէջ հայ համայնքին ունեցած ներդրումին։

Քննարկումներուն ընթացքին արծարծուեցան գանատահայութեան համար շարք մը կարեւոր հարցեր, ներառեալ՝ համայնքային կառոյցներու շարունակական զարգացումն ու դաշնակցային կառավարութեան հետ աւելի սերտ գործակցութիւնը։

Կողմերը քննարկեցին նաեւ Ատրպէյճանի կողմէ Արցախի մէջ իրականացուած ցեղային զտումին հետեւանքները, բռնի տեղահանուած արցախահայութեան իրաւունքներն ու կարիքները, Ատրպէյճանի մէջ հայ գերիներու ազատ արձակման հրամայականը, ինչպէս նաեւ այս հարցերուն նկատմամբ Գանատայի գործօն ներգրաւուածութիւնը պահպանելու անհրաժեշտութիւնը։

Հանդիպումին անդրադարձ կատարուեցաւ նաեւ Գանատա–Հայաստան յարաբերութիւններու զարգացման, տնտեսական կապերու ամրապնդման եւ Հայաստանի հետ Գանատայի դրական ներգրաւուածութեան ընդլայնման կարելիութիւններուն։

Հայութեան հոգին ըստ Մադաքիա Վրդ. Օրմանեանի

ԱՂՏԵՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒ ԹԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ...

Ըստ Օրմանեան վարդապետի, Հայոց պատմութեան մէջ կան գործեր եւ դէպքեր, որոնք արտասուել կու տան։ Նաեւ՝ անոնց համար «տիրելու եւ ամչնալու տեղի ու–նիմք» (վստահաբար, այսօրուան շարք մը գործերու եւ դէպքերու մասին այ իր երկնայած միտքը նոյնը կ'ըսէ...)։ «Գէշ ու տգեղ» գործեր եւ դէպքեր չեն պակսած Հայոց պատմութեան մէջ։ Սակայն որպէս ջատագով հայութեան հոգիին, աւելցուցած. «միթէ հայե՞րն են միայն, որ այդ–պիսի յանցանաց պարտաւոր գտնուած են երկրիս վրայ, կամ թէ՛ ներկայ ժամանակաց մէջ ալ հայերէ՞ զատ ու–րիշներ չկա՞ն, որ հաւասարապէս նոյն տեսակ ամբաս–տանութեանց կրնան ենթարկուիլ»։ Յետոյ պնդած է, թէ գրեթէ պատմութիւն չկայ, որ իր անուան «անարգանք առթող գործեր չուենեայ, պետութիւն չկայ, որ զղջալու առիթ եղող պատահարներ չողբայ, եւ հիմակ ալ ամէն տեղ եւ ամէն կողմ հակառակութիւնք կը տիրեն եւ ընդ–դիմութիւնք կը թագաւորեն։ Ամէնէն աւելի զօրաւոր եւ իմաստուն եւ խոհմ կարծուած ազգաց մէջ այնպիսի բա–ժանմունք եւ հերձուածք կը տիրեն, որք ինչուան ազգին եւ պետութեան հիմանց հաստատութիւնը կը վտանգեն»։ Արդ, չկայ ազգ որ «կատարեալ առաքինի կրնայ ըլլալ, եւ ոչ ալ՝ բովանդակ մղիլ եւ չար սեպուիլ»։

Աղտեղութիւնները՝ մատուիչներն են ու «անձնա–սէր»ներն են, եւ անոնց գործերն ու գործերէն յառաջա–ցած մուժ դէպքերը, որոնք Հայոց պատմութեան բոլոր ժամանակներուն մէջ երեւցան։ Եւ անձնասիրութեան տարածուելով՝ անմիաբանութիւնը հայութեան հոգիին ուժը մերթ ընդ մերթ փոնցուց։ Յիշած է Արշակունեաց եւ Բագրատունեաց չրջանները, երբ «հայ ձեռքեր» օտա–րին ծառայեցին։ Ակնարկած է նաեւ Բիւզանդական քայ–քայիչ քաղաքականութեան ծառայածներուն։ Բայց այն փտումի օրինակները՝ հայութեան հոգիին խսկութենէն խոտորումներ էին, ուստի՝ «բնական» չէին։ Եթէ «բնա–կան» ըլլային՝ ապա «պէտք էր որ ընդունէինք, թէ հայքս աղէկ ապագայ մը չունիմք», գրած է (այս «չունիմք»ն ալ՝ ակնարկութի՞ւն մը չէ աղտեղութիւններուն իր օր–ուան մէջ եւս երեւումին, եւ ոչ միայն՝ անցեալին վրայ կեցած պնդում...)։ Աղտեղութիւններուն հեղինակնե–րը «ընդհանրութեան մը կերպ»ը չեն մարմնաւորած/չեն

մարմանաւորեր այսինքն՝ հայութեան հոգիին ո՛չ միայն խսկութիւնը, այլ նաեւ ընդհանրական կերպարանքը չեն եղած/չեն։ Անոնք ազգին հանդէպ յանցաւորներ էին/են։

Բայց Հայոց պատմութիւնը ցոյց կու տայ նաեւ թերութիւններ։ Թերութիւններուն մասին առհասարակ մտածած է իբր պակասութիւններ, եւ ոչ՝ յանցանքներ։ Թերութիւններէն շատերը՝ հայոց պատասխանատուու–թեան արդիւնքներ չէին։ Սակաւը՝ էին։ Առհասարակ, չա–տերը թերութիւններուն՝ «հայուն կամքէն անկախ չա–րութիւններ» էին։ Գրած է. «...տասնչորս դարէ ի վեր շա–րունակ կը հարուածեն այդ տարաբաղդ ազգը եւ դժբախտ երկիրը, որ հզօրաց մէջտեղը մնացած եւ անոնց կրից թատրոն ըլլալու դժպիհ բախտն ունեցաւ» (չստ հաւա–նաբար՝ նկատի ունեցած է բիւզանդացիներուն եւ պար–սիկներուն միջեւ Հայաստանի բաժանումէն՝ 387–էն...)։ Դժբախտութիւնները անկարելի դարձուցած էին ազգին կրթութիւնը։ Սակայն ծովացեալ հարուածներու ովկիա–նոսին մէջ՝ հայութիւնը տոկաց, հաստատած է։ Յիրաւի, բազմադարեան տիրապետութիւններու ենթակայ՝ հայը ազդուեցաւ իր վրայ օտար իշխողներուն լուծէն ու խա–ւարէն։ Իշխողները իրենց լուծին ու խաւարին սկսան ըն–տելացնել հայութեան հոգին, եւ իրենց յանցաւոր «սե–փական թերութեանց զգածմունքները» պատուաստե–ցին անոր վրայ։ Հայաստանը որ ինկաւ «ներհակընդէմ գօրութեանց մէջ»՝ տարուբերեցաւ. մէկ կէսը՝ այս, եւ միւս կէսը՝ այն տէրութեան կամ ազգի ծառայութեան ներքեւ ինկաւ, եւ անոր ազդեցութիւններուն ենթարկուեցաւ։ Եւ իշխողները բաժնեցին ու անջատեցին ո՛չ միայն Հայաս–տանը, այլեւ հայութեան հոգին, եւ «տարբեր շահերու նկատողութեամբ՝ տարբեր կարծիքներ յարուցին» հայու–թեան մէջ։ Եւ հայութեան ազգային միաբանութիւնը բա–ժան–բաժան եղաւ։ Այնուհանդերձ՝ այն բաժանումները չկրցան ջնջել անոր էական յատկութիւնները։

Թերութիւններուն առնչութեամբ դիտողութիւն մը արձանագրած է։ Ըստ որուն, թերութիւններ ալ կան, զորս վերապահութեամբ պէտք է նկատի ունենալ։ Այն դիտո–ղութիւնը՝ քննադատութիւն մըն է մեր պատմիչներուն, որոնք իրենց ժամանակակից պարագաներուն խորհրդա–ծութեանց «չստ հետամուտ» չեն եղած, եւ թերութեան դէմքերուն «գաղտնի դիտմանց, սկզբանց, նպատակին,

յատկութեանց եւ նմանօրինակ տեղեկութեանց» վրայ բաւական ուշ չեն դարձուցած։ Հետեւաբար, այս կամ այն պատմական եղելութեան «ըստ արժանւոյն» կշռադա–տումը դժուարացուցած են։ Ասիկա պատճառ է, որ ինք անձնապէս, երբ ուզած է «դժպիհ գործ մը» գննել եւ դա–տել՝ անճրկած է։

Հայոց պատմութեան աղտեղութիւններով եւ թե–րութիւններով հանդերձ, հայութեան հոգիին դրակա–նութեան իր համոզումին մէջ անխախտ մնացած է վար–դապետը։ Եւ հետեւեալ յուսադրիչ պատկերաւոր միտքը արտայայտած է. «Աչուրներուդ առջեւը ըլլայ սեպացեալ ժայռին օրինակը, որ համատարած ովկիանին ալիքներէն կը ծեծուի, կը դիմանայ, եւ չխորտակուիր. միթէ՞ օրէն է ըսել՝ թէ ինչո՞ւ գեղեցկատեսիլ ծաղիկներով զարդար–ուած չէ? Կամ թէ՛ անոր վրայ մանր ծառեր, կանաչ թու–փեր, փոքրիկ արօտներ միայն տեսնալով՝ կրնա՞ն ըսել, թէ ինչո՞ւ բարձրուղի ծառեր, գեղասաղարդ անտառներ եւ ընդարձակ մարգագետիններ չպարունակեր։ Միթէ՞ զարմանալու չենք անոր հաստատութեան եւ մասանց իրարու հետ ամրապինդ միութեան վրայ, որով միայն անկործան մնացած է եւ կը մնայ»։

Բայց յուսադրիչ այս միտքը իր օրուան համար բա–ւարար չէ, խորհած է։ «Աղէկ պտուղ ընդունելու համար» հայութիւնը իր հոգին պէտք է մշակէ եւ խնամէ։ Ամենէն ընտիր սերմնահատիկը անգամ՝ «վտիտ եւ տկար, որդնոտ եւ փտած պտուղներ կու տայ»՝ եթէ անոր հողը չմշակուի, եւ չխնամուի անիկա։

Հայութեան հոգին մշակուելու եւ խնամուելու կամ կրթուելու կը կարօտի, որպէսզի իր աղտեղութիւննե–րը չքանան, ամենատեսակ թերութիւնները պակսին եւ առաւելութիւնները առատանան։ Ներկայ ժամանակաշը–ջանը՝ յեղափոխական է, եւ յեղափոխական ժամանա–կաշրջանը՝ կրթութիւն կը պահանջէ, առաջնահերթաբար։ Այլեւս կարելի չէ թերութիւնները դիտել՝ լոկ իբր պակա–սութիւններ։ Պատասխանատուութիւնը ստիպողական է, անկէ խուսափիլը՝ յանցանք։ Արդ, «մեք հայոյն մտաւո–րական տաղանդը շահեցնեմք», գրած է։

ԳԱՌՆԻԿ ԱԻ. Բ. Գ.
(Ծարունակելի 2)

Վանգուվրի Հայ Կեդրոնի «Սասուն» ճամբարը

ՎԱՆ ԳՈՒՎԸՐ.– Յունիս 29–էն մինչեւ յուլիս 3, Հայ Կեդրոնի Լազարեան սրա–հը Հինգ օր շարունակ լեցուեցաւ մանկական ծիծաղով, երգով, խաղով, պարով եւ նոր գիտելիքներով։ Հայեցի դաստիարակութեան ոգիով կազմակերպուած «Սասուն» ճամբարը այս տարի համախմբեց 5–13 տարեկան 24 երեխաներ, որոնք ամէն օր՝ առա–ւօտեան ժամը 10։00–էն մինչեւ կէսօրէ ետք ժամը 3։00, մասնակցեցան հարուստ եւ բազմաբնոյթ յայտագիրի մը։

Ճամբարի օրակարգը կը ներառէր Հայոց պատմութիւն, երգ, ասմունք, պար, արուեստ, ձեռարուեստի զանազան աշխատանքներ եւ խաղեր՝ ներդաշնակօրէն միա–խառնելով ուսուցումն ու գոլարճանքը։

Ճամբարի իւրաքանչիւր օրը նուիրուած էր ազգային արժէքի մը եւ հայ նշանա–ւոր դէմքի կամ կերպարի մը՝ Սասունցի Դաւիթ՝ քաջութիւն, Մեսրոպ Մաշտոց՝ հան–ճար,Գանատայի հայ համայնքը՝ ինքնութիւն, Կոմիտաս Վարդապետ՝ մշակոյթ, Սա–նասար եւ Պաղտասար՝ ընկերասիրութիւն։ Օրուան թեմային համապատասխան՝ երե–խաները մասնակցեցան ստեղծագործական աշխատանքներու, խաղերու եւ խմբային գործունէութիւններու, որոնց միջոցով գործնական եւ մատչելի ձեւով ծանօթացան ներկայացուած արժէքներուն ու գաղափարներուն։

Ճամբարի յաջողութիւնը մեծապէս կը պարտինք մեր նուիրեալ կամաւորներուն, որոնք իրենց զբաղ առօրեայէն ժամանակ տրամադրեցին՝ երեխաներուն համար կազմա–կերպուած, ապահով եւ սիրով լեցուն միջավայր մը ստեղծելու նպատակով։

Յատուկ շնորհակալութիւն կը յայտնենք նաեւ մեր մայրերուն, որոնք ամէն օր սիրով պատրաստեցին երեխաներուն ճաշը՝ ճամբարը դարձնելով ոչ միայն ուսուցողա–կան եւ գոլարճալի, այլեւ ջերմ ու ընտանեկան միջավայր մը։

«Սասուն» ճամբարի յաջողութիւնը անկարելի պիտի ըլլար նաեւ առանց ծնող–ներու վստահութեան, շարունակական աջակցութեան եւ քաջալերանքին։ Անոնց նուիրուածութիւնը համայնքին եւ հայեցի դաստիարակութեան նկատմամբ դարձաւ այն ամուր հիմքը, որուն վրայ կը շարունակենք կերտել մեր երեխաներուն ազգային ինքնութիւնն ու ապագան։ Սրտանց շնորհակալ ենք բոլոր ծնողներուն, որոնք իրենց զաւակները վստահեցան մեզի եւ դարձան այս գեղեցիկ նախաձեռնութեան անբաժան մասնակիցները։ «Սասուն» ճամբարը հինգ օրուան փոքրիկ աշխարհ մը դարձաւ, ուր երեխաները ապրեցան իրենց հայկական ինքնութեամբ, ձեռք ձգեցին նոր գիտելիքներ ու հմտութիւններ, երգեցին, պարեցին, ստեղծագործեցին եւ կերտեցին գեղեցիկ յուշեր, որոնք երկար պիտի մնան իրենց մտքերուն ու սրտերուն մէջ։

Մեր համայնքը կը շարունակէ կերտել իր ապագան՝ սկսելով իր փոքրերէն եւ զա–նոնք դաստիարակելով ազգային ամուր արժէքներով ու հայեցի շունչով։

Ինչպէս միշտ, այս տարի եւս «Սասուն» ճամբարը, հաւատարիմ մնալով իր գեղեցիկ աւանդութեան, իր աշխատանքները եզրափակեց «Մէկ ազգ, մէկ մշակոյթ» նշանաբանով։

ՄԵՂՐԻԿ ՓԱՄՓԱԼԵԱՆ

Յայտ. ... Սկիզբը կարդալ էջ 1

Արդիւնքը եղաւ այն, որ առաջին անգամ ըլլալով վարչական միջամտութեան հե–տեւանքով ՀՀ քաղաքացին զրկուեցաւ իր ընտրելու, իսկ քաղաքական ուժը՝ խորհրդա–րանին մէջ ներկայացուած ըլլալու իրաւունքէն։

Ընտրախախտումներու ծաւալը, ատոնց համակարգուած բնոյթը կը փաստեն ընտրութիւնները սոսկ իշխանութեան պահպանման միջոցի վերածելու վարչախումբի ձգտումներու մասին։ Աւելին՝ ընտրական խախտումներու վերացման պահանջը, քա–ղաքական նպատակայարմարութիւններու պատճառով զանոնք անհետեւանք ձգելը, կը յառաջացնեն պետական կառոյցներու կենսունակութեան եւ սահմանադրական կարգի պահպանման հետ կապուած հիմնաւոր կասկածներ։

Այլեւս աներկբայ է, որ խորհրդարանական այս մեծամասնութիւնը ձեւաւորուած է ոչ թէ ժողովրդավարական ընտրութիւններու, այլ բացառապէս սահմանադրական դատարանի կողմնակալ որոշման եւ վարչական մեքենայութիւններով իրականացուած մանդատներու բաշխման իբրեւ արդիւնք։ Այս ընտրութիւններուն ընթացքին էական գործօն էին նաեւ արտաքին ուժային կեդրոններու եւ զանազան դերակատարներու բացայայտ միջամտութիւններն ու ազդեցութիւնները, ինչ որ լուրջ հարուած էր Հայաս–տանի ինքնիշխանութեան ու գերիշխանութեան։

Այգուհանդերձ, հակառակ վերը նշուած հանգամանքներուն, բոլոր դժուարու–թիւններուն, սահմանափակումներուն եւ խոչընդոտներուն՝ հաւաքական ընդդիմու–թիւնը կրցաւ պատկառելի քանակով ընտրաքուէ ստանալ։ «Պաշտօնապէս» արձանագը–ուած արդիւնքները թէեւ գործող իշխանութիւններուն փաստացի հնարաւորութիւն կու տան վերարտադրուելու, սակայն ակնյայտ է, որ իշխող վարչախումբը անկման ընթաց–քի մէջ է եւ կորսնցուցած է իր լեգիտիմութիւնը։ Ասոր վկայութիւններէն են նաեւ նոր թափ ստացած յետընտրական քաղաքական հետապնդումներն ու բռնաճշդումները։

Քաղաքական ճգնաժամը, ընտրութիւններուն իբրեւ արդիւնք, ոչ միայն չէ յաղ–թահարուած, այլեւ իշխող վարչախումբի քայլերուն իբրեւ հետեւանք, աւելի խորացած է՝ ձեռք բերելով վտանգաւոր ներազգային եւ աշխարհաքաղաքական երանգներ։ Ամէն գնով վերաբրտադրուելու իշխանութիւններու մոլուցքը հարուածի տակ դրած է հանրա–յին համերաշխութիւնը, ժողովրդավարական արժէքները, կայունութիւնը եւ պետու–թեան կենսունակութիւնը։

Գործող վարչախումբը շարունակ կը թիրախաւորէ Անկախութեան հռչակագի–րը, Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին, արցախեան շարժումը, հայկական ինքնութեան հիմքերը, այն ամէնը՝ ինչ հանդիսացած է համահայկական միասնութեան շաղախը։ Ստեղծուած պայմաններուն մէջ, նոր իրողութիւններն ու հանգամանքները հաշուի առնելով, հարկ է շարունակել քաղաքական պայքարը նոր մարտավարութեամբ, նոր թափով եւ ուժգնութեամբ։

Գլխաւոր խնդիրը իշխող վարչախումբի՝ Հայաստանի թրքացման միտուած կոր–ծանարար եւ աղէտաբեր քաղաքականութեան կանխումն է, եւ այս առումով խիստ կա–րեւոր է բոլոր առողջ, ազգային ուժերու համակարգուած ու համադրուած աշխատանքը եւ հանրային լայն համախմբումը։

Հետեւողական եւ աննահանջ պայքարը բոլոր ճակատներու վրայ յաջողութեան հասնելու միակ ճանապարհն է։

Հայկական ինքնութեան պահպանումը, ազգային ու արժանապատիւ պետութիւն ունենալու հրամայականը պէտք է դառնան համահայկական թիւ մէկ օրակարգ։

ՀՅԴ ԲԻՒՐՕ, 09 Յուլիս 2026

Canada freezes new parent and grandparent sponsorship applications for permanent residence

OTTAWA — The federal government has indefinitely paused new applications under Canada’s Parents and Grandparents Program, leaving Canadian citizens and permanent residents without a current pathway to sponsor additional parents or grandparents for permanent residence.

Immigration, Refugees and Citizenship Canada announced on July 15 that it will neither accept new “interest to sponsor” forms nor issue invitations to potential sponsors until further notice. The department will continue processing applications already in its system and plans to admit up to 15,000 people through the program in 2026.

Approximately 50,900 applications remain in the inventory, including 40,400 from applicants intending to settle outside Quebec and 10,500 destined for Quebec. Ottawa has set annual admission targets of 15,000 parents and grandparents for each year from 2026 through 2028.

The program has not accepted new expressions of in-

terest since 2020, when more than 203,000 potential sponsors entered the lottery. Invitations issued between 2020 and 2025 were drawn from that same pool, meaning families who missed the 2020 intake have had no opportunity to join the process.

The government says the pause is intended to reduce backlogs and make processing more predictable. However, with no date provided for re-opening the program, many families may remain excluded from permanent reunification for the foreseeable future.

Ottawa is directing affected families toward the super visa, which allows eligible parents and grandparents to remain in Canada for up to five years per visit and provides multiple entry privileges for as long as 10 years. Unlike permanent residence, however, the super visa is temporary and requires applicants to obtain health insurance, meet entry requirements and demonstrate that they will leave Canada when their authorized stay ends.

Trump Ballroom donor to lead \$200 million TRIPP+ fund

WASHINGTON — Konstantin Sokolov, a Russian-born private equity investor and a donor to President Donald Trump’s White House ballroom project, has been named as chairman of the TRIPP+ Fund, which is to oversee projects related to the eponymous Trump Route for International Peace and Prosperity.

The State Department confirmed Sokolov’s appointment, saying that he would be overseeing more the enterprise fund worth more than \$200 million. The Guardian newspaper reported.

Sokolov was one of 36 donors, including 21 corporations and 15 individuals and family foundations, who Donald Trump said contributed over \$350 million to his ballroom project.

The TRIPP+ Fund is part of the Trump Route — the 27-mile stretch of road running through Armenia’s Syunik Province — and was agreed to by Prime Minister Nikol Pashinyan and President Ilham Aliyev of Azerbaijan when they met with Trump at the White House last August.

A state department spokesperson said the \$201m fund is authorized to make loans, equity investments and grants promoting strategic private sector development in the south Caucasus and central Asia, including in Armenia, Azerbaijan, Georgia,

Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, Turkmenistan and Uzbekistan, The Guardian reported.

Vice-President JD Vance, during a visit to Yerevan, in February, described the TRIPP+ fund as part of a “historic transformation” that would “open up a whole new world of trade, transit and energy flows.”

When Secretary of State Marco Rubio and Foreign Minister Ararat Mirzoyan signed the TRIPP economic and security agreement in late May, Mirzoyan told the press they were “laying groundwork for the sort of economic engagement that allows Armenians to make money and find prosperity and Americans to do the same.”

Sokolov, who is listed as a founder and chairman of the TRIPP+ Fund is a major shareholder in Armenia’s largest telecommunications company, Viva Armenia.

According to The Guardian report, the Trump administration has already taken unprecedented steps to deepen its ties with Armenia since the White House meeting last August, committing \$9 billion to boost Armenia’s nuclear energy sector and selling \$11 million of US-made reconnaissance drones to its government, marking America’s first-ever military technology sale there.

ARF Bureau issues statement on June 7 parliamentary elections

The parliamentary elections held in Armenia on June 7 will remain in our modern history as elections conducted under unprecedented conditions of state terror.

Throughout the electoral process, the ruling regime acted without restraint, employing every means at its disposal. It made extensive use of administrative resources by mobilizing state and municipal institutions. The full arsenal of propaganda and administrative pressure was deployed to limit political competition and influence the free expression of voters’ will. The government’s use of hate speech and its actions further deepened divisions and polarization within Armenian society.

As a result, for the first time, administrative interference deprived citizens of the Republic of Armenia of their right to vote, while denying a political force its rightful representation in parliament.

The scale and systematic nature of the electoral violations demonstrate the regime’s determination to reduce elections to nothing more than a mechanism for preserving its grip on power.

Furthermore, the failure to remedy electoral violations and the decision to leave them inconsequential for political expediency raise serious doubts about the viability of state institutions and the preservation of constitutional order.

It is now beyond dispute that the current parliamentary majority was formed not through democratic elections, but solely as a result of a biased ruling by the Constitutional Court and the allocation of parliamentary mandates through administrative manipulation.

Another significant factor in these elections was the overt interference and influence of external centers of power and various foreign actors, dealing a serious blow to Armenia’s sovereignty and agency.

Nevertheless, despite the above circumstances, obstacles, restrictions, and pressures,

the united opposition secured a substantial share of the vote, thereby demonstrating the current regime’s loss of legitimacy. Although the “official” results provide the authorities with the practical means to reproduce themselves in power, it is evident that the ruling regime is in decline and has lost its legitimacy. The renewed wave of post-election political persecution and repression further evidences this.

Rather than resolving the country’s political crisis, the elections have deepened it. The actions of the ruling regime have intensified the crisis, giving it dangerous domestic and geopolitical dimensions. The authorities’ obsession with retaining power at any cost has undermined national unity, democratic values, stability, and the very viability of the Armenian state.

The current regime continues to target the Declaration of Independence, the Armenian Apostolic Holy Church, the Artsakh Movement, and the very foundations of Armenian identity, everything that has served as the cornerstone of pan-Armenian unity.

Under these circumstances, and in light of the new realities, it is imperative to continue the political struggle with a renewed strategy, greater determination, and increased intensity.

The primary objective is to prevent the ruling regime’s destructive and disastrous policies aimed at the Turkification of Armenia. In this regard, coordinated action among all healthy national forces and broad public unity are of critical importance.

Persistent and unwavering struggle on every front is the only path to success.

Preserving Armenian identity and the imperative of maintaining a national and dignified state must become the foremost priority on the pan-Armenian agenda.

ARMENIAN REVOLUTIONARY FEDERATION
BUREAU
July 9, 2026

Statue of Garo Sassouni, revolutionary leader, unveiled in Gyumri

Gyumri — A statue of storied Armenian revolutionary leader Garo Sassouni was unveiled in Gyumri on July 17 as a public testament to his contributions to the Armenian Liberation Movement.

In a special ceremony attended by community members and activists, the statue, which stands at the intersection of Proshyan and Karekin Njdeh streets in Gyumri, was unveiled.

Garo Sassouni was a singularly unique public and political figure — a national hero. A lawyer, and historian, he was elected as a member of the Parliament of the First Republic in 1919 and later was appointed as governor of Alexandrapol — present-day Shirak Province — in 1920.

He was one of the founders and leaders of the Armenian Liberation Movement that sought salvation for the Armenian people during the Genocide. He participated in the crucial battle of Dashtadem fortress, which ultimately resulted in victory at Sardarabad.

Having been appointed Governor of Shirak, he began a merciless fight against corruption. As Inga Avagyan, Director of the “Gumairi Historical and Cultural Reserve-Museum,” reported, he put an end to corruption in a short period of time, equally punishing both bribe

givers and bribe takers.

The bronze statue that stands at almost eight feet was the work of sculptor Missak Melkonyan.

During the ceremony Friday, Melkonyan explained the statue has three important symbols: the pipe is a symbol of thought and contemplation; the necklace is a symbol of freedom, and the outstretched index finger encapsulates Sassouni’s leadership.

The statue was made possible through the efforts of two benefactors—Ashot Nersisyan, the president of the “Zoravar Sebouh” civic organization, and Ivan Aldhaldjian.

In his remarks, Artashes Shahbazyan, a member of Hamazkayin Central Executive, said that the unveiling event should have much more resonance in Armenia, because Garo

Sassouni was a person of stature and a National Hero.

Sassouni led the Armenian Liberation Movement for more than 20 years, participated in state-building efforts, battles, and dedicated his life in the Diaspora to the service of Armenians. Shahbazyan pointed out that Garo Sassouni’s mother, Anna, was a very prominent person in the Sassoun Province in Western Armenia and was, herself, a well-known fedayee.

Also present at the event was one of Garo Sassouni’s students, ARF leader Dikran Jinbashian, who considered himself lucky as one of the last generation of students to have been taught by Garo Sassouni, emphasizing that he owed the great national hero his education in Armenian literature, history and the pursuit of the Armenian Cause.

500,000 ALBERTA FAMILIES TO RECEIVE INCREASED CANADA CHILD BENEFIT PAYMENTS

In a recent press briefing made by Eleanor Olszewski, Minister of Emergency Management and Community Resilience and Minister responsible for Prairies Economic Development Canada, and Corey Hogan, Parliamentary Secretary to the Minister of Energy and Natural Resources, on behalf of Anna Gainey, Secretary of State (Children and Youth), it was announced that the Government of Canada will be increasing support for the Canada Child Benefit (CCB). This program is designed to provide tax-free monthly payment to parents to help cover the rising cost in childcare and to provide children with an equal opportunity for a strong start in life.

Minister Olszewski said: “Raising a family comes with real costs, and the Canada Child Benefit helps nearly half a million Alberta families put more money back into their household budgets each month. Through the Canada Child Benefit, we are investing more than \$4 billion each year in Albertan families. By increasing the benefit to keep pace with inflation, we’re helping parents manage everyday expenses, support their children, and build a stronger future right here in Alberta.”

“Nearly half a million Alberta families receive support through the Canada Child Benefit every year. This investment helps parents manage household expenses, strengthens communities and gives children the opportunity to reach their full potential,” said Parliamentary Secretary Corey Hogan.

\$607.4 MILLION INVESTMENT IN THE NATIONAL ACTION PLAN TO END GENDER-BASED VIOLENCE

At the 44th annual meeting of the Federal-Provincial-Territorial (FPT) Forum of Ministers Responsible for the Status of Women, hosted in Moncton, New Brunswick, Rechie Valdez, Minister of Women and Gender Equality and Secretary of State (Small Business and Tourism), and Lyne Chantal Boudreau, Minister responsible for Women and Gender Equity for the Government of New Brunswick, as well as Ginette Petitpas Taylor, MP for Moncton—Dieppe, a \$607.4-million investment was declared, that will be provided over a 4 year period, for the National Action Plan to End Gender-based Violence.

“Every person deserves to live free from violence. That’s why we’re renewing bilateral agreements with provinces and territories to ensure victims, survivors, and their families can continue to access the services they rely on every day. Together, we’re strengthening supports, helping communities respond, and building a safer Canada for everyone,” said Minister Valdez.

Minister Boudreau said: “Together, our governments are committed to making the invisible visible, to ensuring that every person, family, and community has access to essential resources so that we can live in a country free from gender-based violence. New Brunswick, in collaboration with its Indigenous, federal, provincial, and territorial partners, is proud to reaffirm its commitment to creating a safer and more equitable society for all Canadians.”

GOVERNMENT OF CANADA AND GOVERNMENT OF QUEBEC INVEST IN FISH AND SEAFOOD SECTOR

In a recent press briefing made by Joanne Thompson, Minister of Fisheries, —alongside Donald Martel, Quebec Minister of Agriculture, Fisheries and Food, — announced the renewal of the Quebec Fisheries Fund (QFF), with a total budget of \$50 million that will be funded over a five year period. This fund is designed to provide support for Canada and Quebec’s fish and seafood sector to help the industry evolve and adapt to the ever-changing market, adopt new technologies and remain competitive in the global markets.

“Renewing the Quebec Fisheries Fund gives people in the sector the tools to grow and reach new markets. It helps businesses sell their products in more places, and it backs the new ideas and stronger infrastructure that get them there. By bringing harvesters and scientists together, the fund also helps those same businesses adapt and find new opportunities. That adds up to a stronger future for the people who harvest and process in Quebec, and for the communities that depend on the fishery,” said Minister Thompson.

For his part, Minister Martel said: “The industry had been waiting for the renewal of the Quebec Fisheries Fund, and I am very pleased that our government is responding to this call. Fisheries and aquaculture play a vital role in the economy and development of our coastal regions. This agreement will provide businesses with the predictability they need to carry out their projects, improve their productivity, and develop new markets. It is concrete support that will foster the dynamic of our maritime communities, while helping to strengthen our food self-sufficiency.”

ISHKHAN GHAZARIAN
Local Journalism Initiative Reporter

What happened to Israel’s recognition of the Armenian Genocide? fact vs. rumour

BY HARUT SASSOUNIAN

On a daily basis, we are all inundated with so much misinformation that it is becoming almost impossible to distinguish fact from fiction. For those of us in the news business, the challenge is even greater. Whereas regular people can pass on baseless rumours to their immediate circle, the mass media bears a much greater responsibility because it risks spreading false information to thousands or even millions of people, unless it first verifies the facts.

A recent example of a story that evolved from fact into rumour was the Israeli Foreign Minister’s announcement last month that his government would recognize the Armenian Genocide. The news spread like wildfire throughout the international media. There were endless commentaries and analyses about why Israel decided to recognize the Armenian Genocide after decades of refusing to do so.

Shortly after the Israeli Foreign Minister’s announcement, the government (Cabinet) unanimously approved the recognition of the Armenian Genocide and decided to forward the measure to the Knesset (Parliament) for final approval.

Not surprisingly, the Turkish government furiously denounced the decision of Israel’s Cabinet, accusing it of trying to divert the world’s attention from the atrocities being committed in Gaza. Ironically, this accusation came from the Turkish government, which has gone to extraordinary lengths for over a century to cover up the genocides of Armenians, Assyrians, and Greeks.

Siding with Turkey’s denial of the Armenian Genocide was the government of Azerbaijan which has itself committed several mass murders against Armenians. As the saying goes, “birds of a feather flock together.” Azerbaijani officials expressed their objection by reminding Israel’s leaders of the billions of dollars’ worth of Israeli weapons they had purchased and that, in return, had sold to Israel a large share of its imported oil. Neither Azerbaijan nor its ally Turkey, which serves as the conduit for the Azeri oil exports to Israel, mentions its own role in supplying the

fuel for Israel’s war machine.

The objections from Azerbaijan and Turkey triggered the false rumor that the Israeli government had abandoned the Knesset’s consideration of the Armenian Genocide, even though there was absolutely no official confirmation from Israel.

The fact is that the Knesset’s agenda was packed with several major issues during the last few days of its session, leaving no time to consider the Armenian Genocide. The Knesset went into recess last Friday until October, when new elections are scheduled to take place. It remains to be seen whether the next Knesset will take up this issue.

Even though Israel’s decision to recognize the Armenian Genocide was not intended to please the Armenian government, it must have been disappointing to hear the lackadaisical reaction of Prime Minister Nikol Pashinyan.

Those who have followed Pashinyan’s previous shameful statements in recent years questioning the facts of the Armenian Genocide should not have been surprised to see him disregard Israel’s Cabinet decision. “We see no need to respond because we believe that refraining from entering into the issue of the weaponization of the Armenian Genocide is in the interests of the Republic of Armenia,” Pashinyan stated.

However, when the US government recognized the Armenian Genocide, Pashinyan did not

consider it to be “weaponization.”

On the contrary, he was highly enthusiastic about the US Senate’s acknowledgement of the Armenian Genocide in 2019. He wrote on X (then Twitter): “US Senate Resolution 150 is a victory of justice and truth. On behalf of the Armenian people worldwide, I express our profound appreciation to the Senate for this landmark legislation. This is a tribute to the memory of 1.5 million victims of the first Genocide of the 20th century and a bold step in promotion of the prevention agenda. #NeverAgain.”

Pashinyan then added: “On behalf of the Armenian people, I want to thank all members of the US Senate [and] ... the House of Representatives.... We must address words of appreciation to the Armenians of the United States, to all those organizations and individuals who contributed to this important and historic decision.” It is noteworthy that Pashinyan expressed his gratitude to the Armenian-American community for this recognition, in stark contrast to his subsequent anti-Diaspora statements.

In addition to reversing his position on the recognition of the Armenian Genocide, Pashinyan has, in recent years, contradicted himself on dozens of other issues. Most notably, in 2019, speaking in Stepanakert before thousands of cheering Artsakh Armenians, he declared: “Artsakh is Armenia. Period.” After the 2020 war, however, he took the exact opposite position by acknowledging that Artsakh is part of Azerbaijan.

Ascenseur Elevator
Services Inc.

PO Box 30, St-Laurent, Qc. H4L 4V4
RBQ# 1812-6474-22

www.adamselevator.ca

TEL: 514-745-4455 - FAX: 514-745-6613

**RENOVATION, REPAIRS, MAINTENANCE,
INSTALLATION OF ELEVATORS.**

Eddie, Pedro, Joyce Oughourlian

ADONIS

Marché méditerranéen

SAUVÉ - DDO - VILLE DE QUÉBEC - LAVAL OUEST - VERTU - BROSSARD - SAINTE-CATHERINE - ANJOU - LAVAL EST - GRIFFINTOWN - GATINEAU
OTTAWA - MISSISSAUGA - SCARBOROUGH - DUNDAS - LONDON

CASSANDRA I.D.A. PHARMACY

ARMENIAN MEDICAL CENTRE
& PHARMACY

PHARMACISTS

SARKIS BALIAN, BScPhm, RPh
MARAL BALIAN, PharmD, RPh
VARTAN BALIAN, PharmD, RPh

ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐ՝
ՊԱԼԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔ

ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐ՝
ՄԱՐԱԼ ՊԱԼԵԱՆ
ՎԱՐԴԱՆ ՊԱԼԵԱՆ

- Դեղագիրներու պատրաստութիւն՝ շաբաթական յատուկ տուփերու մէջ:
- Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետեւողականութիւն՝ անվճար
- Շաքարախտի քննութիւն
- Դեղերը իրենց հասցէներուն առաքելու անվճար սպասարկութիւն
- Տարեցներու 10% զեղչ
- Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները
- Walk-In Clinic բաց է շաբաթը 6 օր: Կրնաք բժիշկները տեսնել առանց ժամադրութեան:

Դիմեցէք մեզի եւ պիտի դառնաք մեր մնայուն յաճախորդը:

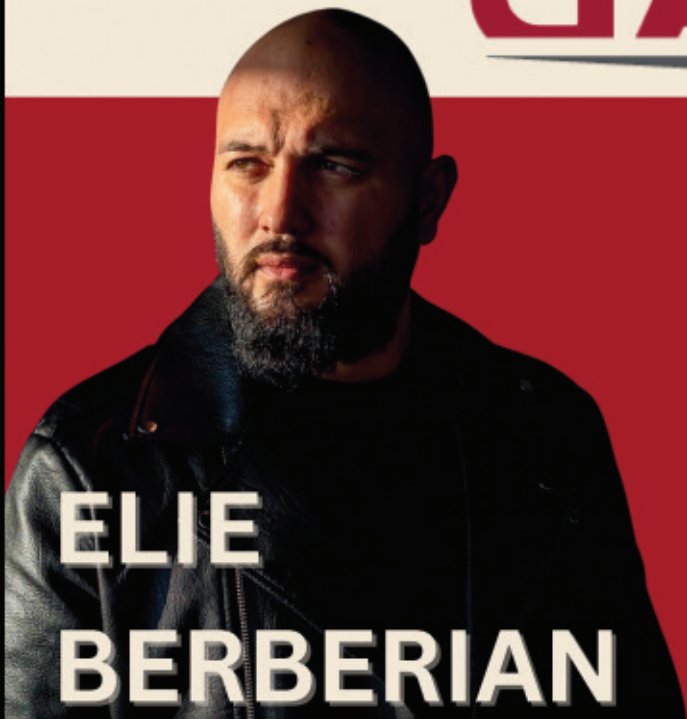
Walk-in Clinic onsite: (416) 331-9111

հասցէ՝ 2040 Victoria Park Ave. (Victoria Park & Cassandra)
Toronto, Ontario M1R 1V2 Tel : (416) 449-2040 Fax: (416) 449-2048

#SHK2026

GROUPE
GABRIEL

ELIE
BERBERIAN

Ուրբաթ
Vendredi
Friday
14
Août
Oqnuunnu/August

TOURNOI DE POKER
POKER TOURNEMENT

TWO-FOUR
ALL WEEKEND

MARCO MR
TAM TAM

TRIKIRAK.CA
ALL WEEKEND

Շաբաթ
Samedi
Saturday
15
Août
Oqnuunnu/August

ARAME

IVETA
MUKUCHYAN

Կիրակի
Dimanche
Sunday
16
Août
Oqnuunnu/August

JOËLLE

HAMAZKAYIN

Billets / Tickets: www.shkermesse.com eventbrite SPHERETECH
3500 Boulevard Cote Vertu Ouest, H4R 1T8

Wealth Management
Dominion Securities
Nahabedian
Wealth Management Group

ECODC
SOLUTIONS

Adag
Group

AET Solutions

Armco
IMMOBILIER

Առ ի գնահատանք
«Հորիզոն Մետիա»-ի գործունեության

Compliments of
Gestion Kristapore Manoukian Inc.

Fayçal El-Khoury

Député - Laval-Les-Îles

Bureau de circonscription
674, PLace Publique bureau 200
450.689.4594 • faycal.el-khoury.c1@parl.gc.ca

<http://fel-khoury.liberal.ca/>

 @F_Elkhoury

 @elkhoury2015

 @faycalelkhourymp

HYBRID. POWERFUL. LUXURIOUS.
2025 NX 350H

EXPERIENCE AMAZING

LEXUS

LEXUS GABRIEL ST-LAURENT

3303, ch. de la Côte-de-Liesse, Saint-Laurent, QC H4N 3C2
514 747-7777, lexusgabrielstlaurent.ca

* Vehicle price reflects Manufacturer's Suggested Retail Price (MSRP) in Canadian dollars and includes delivery and destination charge of \$2,205.00, A/C charge of \$100.00, tire levy of \$22.50 and, if leased or financed - applicable RDPRM fee of up to \$48.40 and PPSA service fee of up to \$4.00 (varies by lease/loan/term/province), the luxury surcharge (if, and where applicable) that your selling dealer may apply to the final negotiated vehicle price, and dealer fees of up to \$695.00. GST, QST, insurance, and license are not included. Conditions apply. Contact Lexus Gabriel St-Laurent for more information.

Starting from \$59,785*

4

ՀՈՐԻԶՈՆ, 27 ՅՈՒԼԻՍ – 3 ՕԳՈՍՏՈՍ 2026

Un géant minier arménien racheté par une entreprise américaine

YEREVAN — Une société américaine est désormais propriétaire de la deuxième plus grande entreprise minière d’Arménie, qui appartenait jusqu’à ce mois-ci à une grande banque russe, selon des documents officiels obtenus par le service arménien de RFE/RL.

Cette société, Dynamic Frontier Holdings, est dirigée et probablement détenue par Konstantin Sokolov, un homme d’affaires d’origine russe installé à Chicago, récemment nommé par le Département d’État américain à la présidence d’un fonds de 200 millions de dollars chargé de faciliter la création d’un corridor de transit géré par les États-Unis et traversant l’Arménie.

L’entreprise de Teghut exploite depuis plus d’une décennie des gisements de cuivre et de molybdène dans le gisement du même nom, situé dans la province de Lori, au nord de l’Arménie. La filiale arménienne de la banque russe VTB en a pris le contrôle en 2019 après que son premier propriétaire eut manqué à ses obligations de remboursement d’un prêt de 400 millions de dollars.

La VTB a finalement réussi à se défaire de cet actif la semaine dernière, lorsque l’autorité nationale arménienne de la concurrence a autorisé la vente de Teghut à une société arménienne peu connue, Kuprar RA. Son fondateur, Sergei Virabian, a déclaré par la suite avoir vendu la société à un autre «entrepreneur» ce mois-ci, mais a refusé de révéler son identité.

Un registre public arménien a révélé cette semaine que Ku-

prar appartient désormais à Dynamic Frontier Holdings. Cette dernière a été constituée l’année dernière dans l’État américain du Texas. Des documents obtenus par le service arménien de RFE/RL auprès du registre fiscal du Texas identifient M. Sokolov comme son «gérant».

Né et ayant grandi en Russie, M. Sokolov, âgé de 52 ans, est un investisseur en capital-investissement dont les intérêts commerciaux s’étendent largement aux États-Unis et au-delà. En 2024, lui et un autre investisseur étranger ont racheté l’un des trois opérateurs de téléphonie mobile arméniens au géant russe des télécommunications MTS.

M. Sokolov fait partie des 36 donateurs privés qui auraient contribué au projet de salle de bal de la Maison Blanche du président américain Donald Trump. Il a également versé plus de 12 millions de dollars aux campagnes du Parti républicain et à des groupes politiques au cours du second mandat de Donald Trump.

L’année dernière, Teghut figurait au 22e rang des plus gros contribuables de l’Arménie, avec près de 14,4 milliards de drams (39 millions de dollars) versés au budget de l’État au titre de divers impôts. En 2022, l’entreprise employait plus de 1 100 personnes. Dynamic Frontier aurait délibérément évité de l’acheter directement à la VTB. Cette banque a été l’une des premières entités russes à être sanctionnée par l’Union européenne et les États-Unis à la suite de l’invasion de l’Ukraine par la Russie en 2022.

(RFE/RL)

Le débat sur la reconnaissance du génocide arménien par Israël retiré de la Knesset après des pressions de Bakou affirme Haaretz

JERUSALEM — Le débat consacré à la reconnaissance du génocide arménien a été retiré de l’ordre du jour de la Knesset, le Parlement israélien, à la suite de pressions exercées par l’Azerbaïdjan, affirme le quotidien israélien Haaretz.

Selon le journal, des responsables israéliens ont assuré à leurs homologues azerbaïdjanais que la question ne serait finalement pas examinée par les députés.

D’après une source israélienne citée par Haaretz, la proposition de vote, portée par le ministre israélien des Affaires étrangères Gideon Saar, a été bloquée par le Premier ministre Benjamin Netanyahu. Cette décision serait intervenue après qu’Hikmat Hajiye, conseiller du président azerbaïdjanais Ilham Aliyev et chef du département des affaires de politique étrangère de l’administration présidentielle, a pris contact avec le cabinet du chef du gouvernement israélien au nom du président azerbaïdjanais.

Toujours selon Haaretz, le gouvernement israélien a ensuite informé les autorités de Bakou que le débat sur la reconnaissance du génocide arménien avait été retiré de l’ordre du jour de la Knesset. En conséquence, le texte n’a pas été soumis au vote lors des dernières séances plénières organisées avant la suspension estivale des travaux parlementaires, la semaine dernière.

Mise en garde de la Banque mondiale pour l’Arménie

WASHINGTON — La Banque mondiale (BM) a averti que le maintien et le renforcement par la Russie des restrictions sur les importations de produits agricoles et alimentaires arméniens pourraient avoir un impact négatif non seulement sur le commerce extérieur, mais aussi sur la croissance économique, l’inflation et la situation sociale en Arménie. C’est ce qu’indique la note d’analyse publiée par la banque, intitulée «Évolution économique de l’Arménie. Juillet 2026».

Selon la BM, malgré un rythme de croissance économique toujours élevé, les récents développements politiques dans les relations avec la Russie font peser de nouveaux risques sur les exportations arméniennes.

Le rapport souligne que depuis fin avril, la Russie étend progressivement ses restrictions sur les livraisons de produits agricoles et alimentaires arméniens. Si ces mesures sont maintenues et renforcées, leurs conséquences pourraient s’étendre au-delà du domaine commercial.

Afin d’atténuer les dommages potentiels, le gouvernement arménien a déjà commencé à soutenir les exportateurs. Des subventions sont notamment accordées pour compenser une partie des frais de transport et des droits de douane liés à l’expédition de produits vers des marchés alternatifs, notamment les pays de l’Union européenne.

La Banque mondiale a également constaté une baisse des exportations vers la Russie. En mai, les expéditions ont reculé de 15% par rapport au même mois de l’année dernière, tandis que les exportations totales de l’Arménie pour la période janvier-mai ont diminué de 3,7%. Dans le même temps, les importations ont augmenté de 2,2% et le déficit de la balance com-

merciale s’est creusé pour atteindre, selon les prévisions, 7% du PIB.

Par ailleurs, la Banque mondiale note qu’en excluant la réexportation de pierres précieuses et semi-précieuses, les exportations arméniennes continuent de progresser grâce au secteur minier.

Malgré les risques externes, l’économie arménienne continue d’afficher des taux de croissance élevés. En mai, l’activité économique a augmenté de 11,7%, et de 8% sur les cinq premiers mois de l’année. Les principaux moteurs de la croissance ont été les services, le tourisme, les technologies de l’information, la construction et l’industrie minière.

Dans le même temps, l’inflation s’est accélérée pour atteindre 5,1% en juin, principalement en raison de la hausse des prix des denrées alimentaires. Dans ce contexte, la Banque centrale d’Arménie a maintenu son taux de refinancement inchangé à 6,5%, tout en tenant compte à la fois des risques d’inflation et de l’incertitude liée aux restrictions sur les exportations vers la Russie.

La Russie a commencé à imposer des restrictions sur les importations de certains types de produits agricoles et alimentaires arméniens fin avril, invoquant des exigences sanitaires et phytosanitaires. Ces restrictions ont notamment touché les produits de la pêche, les fleurs, ainsi qu’un certain nombre de fruits et légumes. Les autorités arméniennes et plusieurs économistes considèrent ces mesures non seulement comme commerciales, mais aussi comme politiques, les reliant au renforcement de la coopération d’Erevan avec l’Union européenne et au refroidissement des relations avec Moscou.

Les défis auxquels est confrontée la communauté arménienne de Jérusalem-Est

ENTRETIEN AVEC LE PROFESSEUR BEDROSS DER MATOSSIAN

Le 3 juillet 2026, une vidéo réalisée par la chaîne publique turque TRT World a été mise en ligne sur YouTube et largement diffusée sur les réseaux sociaux. Cette vidéo a ravivé l’attention sur les informations faisant état de harcèlement et d’intimidation à l’encontre du clergé chrétien, des religieuses et des membres de la communauté arménienne de la vieille ville de Jérusalem. Compte tenu de l’importance de ces événements, l’Institut Zoryan a sollicité le point de vue d’un membre de son conseil académique, le professeur Bedross Der Matossian, l’un des plus éminents spécialistes de l’histoire moderne de Jérusalem et de l’Empire ottoman.

Le professeur **Bedross Der Matossian** est né et a grandi à Jérusalem; il est membre de la communauté arménienne historique de la ville. Au moment de cet entretien, il se trouvait à Jérusalem, ce qui lui a permis d’avoir un aperçu de première main des réalités auxquelles est confrontée actuellement la communauté arménienne.

Greg Sarkissian, président de l’Institut Zoryan, a mené l’entretien suivant avec le professeur Der Matossian afin de replacer les événements présentés dans la vidéo dans leur cadre historique plus large et leur contexte contemporain. La discussion porte sur les défis auxquels est confrontée la communauté arménienne de Jérusalem-Est, la protection des droits des minorités, les responsabilités des gouvernements au regard du droit international, ainsi que l’importance de sensibiliser les communautés internationales des droits de l’homme et du monde universitaire.

Le professeur Bedross Der Matossian est boursier Guggenheim et professeur d’histoire moderne du Moyen-Orient à l’université du Nebraska-Lincoln.

ZI: *Professeur Der Matossian, merci beaucoup d’avoir accepté de vous entretenir aujourd’hui avec l’Institut depuis Jérusalem afin de*

nous éclairer sur les défis auxquels sont confrontés les arméniens dans la région. L’Institut a récemment reçu une vidéo provenant d’une chaîne publique turque, TRT World, qui rend compte des mauvais traitements flagrants infligés au clergé chrétien, aux religieuses et aux civils dans les quartiers arméniens situés à Jérusalem-Est. Nous aimerions connaître votre avis sur cette vidéo.

Prof. Bedross Der Matossian: Cette vidéo illustre parfaitement la persécution et le harcèlement dont sont victimes les arméniens et les membres de leur communauté à Jérusalem-Est de la part de groupes religieux ultranationalistes. Je me demande toutefois pourquoi ils n’ont pas réalisé de documentaire retraçant la persécution des chrétiens au cours des 150 dernières années sous l’Empire ottoman et dans la Turquie moderne.

Je salue les efforts visant à sensibiliser le public à la persécution des chrétiens et d’autres minorités dans des pays tels qu’Israël. Dans le même temps, il serait juste et cohérent de reconnaître la persécution, la dé-cimation et, dans de nombreux cas, l’extermination subies par les populations arméniennes, grecques et assyriennes de l’Empire ottoman, puis de la République de Turquie.

Ces communautés ont subi

un génocide, des discriminations, des déplacements forcés, des massacres et d’autres formes de persécution tant sous l’Empire ottoman à la fin de son existence que sous l’État turc moderne. Un récit historique équilibré devrait reconnaître les souffrances de tous les groupes touchés plutôt que de se concentrer de manière sélective sur un seul cas.

Zoryan: *Pourriez-vous donner à nos lecteurs davantage de contexte lorsque vous comparez les chrétiens d’Anatolie à la population chrétienne actuelle d’Israël?*

Prof. Der Matossian: Oui, prenons l’exemple de la Turquie. Le nombre de chrétiens était autrefois très élevé. Des millions de chrétiens vivaient dans tout l’Empire ottoman. En effet, lors de la fondation de l’Empire ottoman, une grande partie de sa population était chrétienne. Au fil des siècles, cependant, la population chrétienne a progressivement diminué, pour finir par devenir une petite minorité.

Il serait utile de voir davantage de documentaires traitant du génocide des arméniens, des grecs et des assyriens durant cette période.

En ce qui concerne Jérusalem-Est

salem, la communauté arménienne de Jérusalem-Est a été la cible d’une part importante de persécutions, de discriminations et d’intimidations. Cela a notamment pris la forme de crachats sur des membres du clergé, de profanations de lieux sacrés et d’autres formes de harcèlement. La plupart de ces incidents ne retiennent guère l’attention du public, bien que le quartier arménien soit devenu particulièrement vulnérable du fait qu’il se trouve sur le chemin menant au quartier juif.

En effet, bon nombre de incidents dont nous sommes témoins — notamment les crachats, le harcèlement par des groupes ultra-religieux et la profanation de sites religieux arméniens — se produisent dans le quartier arménien. Son emplacement semble le rendre particulièrement exposé à ces actes.

Dans le même temps, il est important de ne pas généraliser à outrance. Ces agissements ne sont pas représentatifs de l’ensemble des israéliens. En réalité, à la suite d’incidents largement médiatisés, des groupes israéliens laïques ont souvent pris contact pour exprimer leur solidarité avec la communauté arménienne, présenter leurs excuses pour de tels comportements et souligner qu’ils ne partagent ni les attitudes ni les actions des extrémistes ultra-religieux responsables de ces attaques.

Zoryan: Ma question est donc la suivante: lorsque cela se produit comme vous l’avez décrit, où est le gouvernement israélien? Où est l’armée?

Prof. Der Matossian: Israël ne dispose pas d’une constitution écrite unique comme c’est le cas dans des pays tels que les États-Unis, le Canada, l’Allemagne ou l’Inde. Il fonctionne plutôt selon une structure constitutionnelle fondée sur

des lois fondamentales. Aucune de ces lois fondamentales ne garantit ni ne protège explicitement les droits des minorités. Il s’agit là d’un aspect distinctif du système constitutionnel israélien. La protection des minorités est plutôt assurée indirectement par diverses sources: la loi fondamentale sur la dignité humaine et la liberté (1992), les arrêts de la Cour suprême et la législation ordinaire.

Comme dans de nombreux pays, le débat porte principalement sur la cohérence de la mise en œuvre et de l’application de ces protections, plutôt que sur leur existence même. Cette situation perdure depuis des décennies. Ces groupes ont commis à plusieurs reprises des actes de violence — tant verbaux que physiques — à l’encontre du clergé arménien et des membres de la communauté. Lorsque la police intervient, les auteurs sont emmenés au commissariat situé près du quartier arménien. La zone est couverte par des caméras de surveillance, ce qui permet aux autorités de voir exactement ce qui s’est passé. Pourtant, les responsables sont souvent relâchés peu de temps après. Tout au plus, ils peuvent recevoir un avertissement leur enjoignant de ne pas récidiver ou se voir temporairement interdire l’accès à Jérusalem pendant une semaine environ.

Cependant, il ne s’agit pas d’incidents isolés commis par des individus agissant seuls. Il s’agit d’attaques répétées et organisées menées par des groupes ultra-religieux et de colons. Leur objectif apparent est de rendre la vie de plus en plus difficile à la communauté arménienne. La police, le gouvernement et les Forces de défense d’Israël (FDI) n’ont pas pris de mesures suffisamment fermes pour éradiquer ce phénomène. Le seul moyen efficace d’y remédier, à mon sens,

consiste à adopter et à appliquer des lois et des sanctions plus sévères qui dissuadent de telles attaques et obligent les auteurs à rendre des comptes.

Comme l’ont observé depuis longtemps les spécialistes du génocide et des violences de masse, l’impunité encourage les auteurs à commettre de nouveaux actes de violence. Cette dynamique est évidente ici. Soyons clairs: il n’est pas question ici de génocide ni de nettoyage ethnique. Il s’agit plutôt d’un schéma de harcèlement systématique, de déshumanisation et d’humiliation visant une minorité religieuse à Jérusalem-Est. La persistance et l’augmentation apparente de ces incidents, associées à ce que beaucoup perçoivent comme une responsabilité insuffisante, contribuent à un climat d’impunité. Soit le gouvernement israélien n’a pas eu la volonté de s’attaquer efficacement à ce problème, soit il est devenu insensible à ce qui arrive à la communauté arménienne de Jérusalem-Est.

La situation était auparavant relativement maîtrisée, les tensions oscillant entre un niveau faible et modéré. Aujourd’hui, cependant, elle a dégénéré de manière incontrôlable. Le gouvernement est dirigé par des personnalités nationalistes de droite, et de nombreux colons ainsi que des groupes ultra-orthodoxes semblent se sentir enhardis par le climat politique, estimant bénéficier du soutien du gouvernement pour commettre ces actes en toute impunité.

Si des incidents similaires se produisaient ailleurs — par exemple à Manhattan, à Toronto ou à Montréal —, ils attireraient sans doute immédiatement l’attention généralisée des médias. Or, on ne constate pas le même niveau de couverture médiatique lorsque ces actes se produisent dans la vieille

ville de Jérusalem. Dans ce climat politique, entre les crimes contre l’humanité perpétrés à Gaza et l’escalade de la violence des colons en Cisjordanie, la persécution des arméniens à Jérusalem-Est est largement passée inaperçue.

Zoryan: Si tel est le cas, à quoi bon exhorter le gouvernement israélien et les Forces de défense israéliennes à cesser immédiatement toute action violant le droit international, y compris les attaques qui portent illégalement atteinte aux civils israéliens et aux infrastructures?

Prof. Der Matossian: Je ne pense pas que les FDI aient une quelconque autorité en la matière. Je pense que cela relève de la compétence de la police. Le gouvernement doit prendre des mesures décisives, et ces mesures devraient prendre la forme d’une législation adoptée par la Knesset afin d’empêcher que de tels incidents ne se reproduisent à l’avenir.

Zoryan: Étant donné qu’Israël est reconnu par les Nations unies, les instances internationales ne devraient-elles pas pouvoir demander des comptes à Israël et veiller à ce que le droit international s’applique de manière égale à tous les États?

Prof. Der Matossian: Vous avez raison : Israël devrait être tenu de protéger ses communautés minoritaires. Malheureusement, la situation actuelle est profondément préoccupante en ce qui concerne le traitement réservé aux minorités et aux autres groupes vulnérables. Cela dit, il est également important de souligner que les arméniens vivant ailleurs en Israël, notamment à Haïfa, Jaffa et Petah Tikva, ne sont pas confrontés aux mêmes difficultés que celles rencontrées par la communauté arménienne de Jérusalem.

Zoryan: Ce à quoi nous assistons s’inscrit-il donc dans le cadre d’une politique systématique à Jérusalem-Est?

Prof. Der Matossian: Oui. C’est l’emplacement du quartier arménien à Jérusalem qui rend ses habitants particulièrement vulnérables. C’est l’identité chrétienne arménienne qui est prise pour cible. S’il existait une politique ethnique anti-arménienne plus large à l’échelle d’Israël, on s’attendrait à observer des schémas similaires de discrimination et de dépossession affectant les communautés arméniennes ailleurs dans le pays.

Cependant, la situation dans la Vieille Ville est fondamentalement différente. Jérusalem est une ville contestée, et de nombreux colons et groupes ultranationalistes considèrent la présence chrétienne arménienne dans la Vieille Ville comme un obstacle au processus en cours de judaïsation de Jérusalem. Dans ce contexte, le quartier arménien est devenu une cible particulière en raison à la fois de son emplacement stratégique et de son identité chrétienne historique.

Zoryan: Ont-ils saisi des biens immobiliers arméniens?

Prof. Der Matossian: Ils n’ont pas directement saisi de biens arméniens. Cependant, depuis les années 1970 et 1980, le Patriarcat arménien — ou ceux qui étaient chargés de gérer son patrimoine immobilier à l’époque — a loué certains biens à des tiers, qui les ont finalement vendus à des groupes de colons. Comme vous le savez, cela a conduit à l’une des crises les plus graves auxquelles est confrontée aujourd’hui la communauté arménienne de Jérusalem: le conflit du «Cow’s Garden».

(À suivre)

Propos recueillis par Greg Sarkissian, président de l’Institut Zoryan du Canada

Nous tenons à remercier nos confrères d’Armenews pour la traduction et la publication en ligne de cet entretien.

H | D

Hovsep Dadaghlian
Avocat • Lawyer
hovsepd.avocat@outlook.com
T: 514-839-3861
F: 438-818-7623
4498 Desserte Sud Autoroute 440 Ouest
Laval, Québec, H7T 2P7

STHADAD BOULANGERIE PÂTISSERIE

Ouvert chaque jour

1455 Blvd. Saint-Martin
Laval, Québec, H7S 1N1

+1 (450) 667-0055

Kevin Asadourian
General Manager
Directeur général
Kevin@gabriel.ca

AUTOMOBILE
GABRIEL
EST

7177 Boulevard Henri-Bourassa E, Montreal, QC H1E 7L8
T. : 514 218-7777
www.automobilegabrielest.com

Automobile Gabriel Est

KRIKOR MAROUNIAN RLU
Independent Financial Security Broker
Life Insurance • Disability & Critical Illness Insurance
Group Insurance • RRSP/TFSA/RESP
Travel/Visitor Medical Insurance
11820 General Giraud
Montreal, QC H4J 2H6
Res: (514) 332-7021
Fax: (514) 731-7499
Cell: (514) 927-2666
krikormar@gmail.com

Pâtisserie Samadi et fils

Tél.: 514.315.9572
5995, boul. Gouin Ouest, #102
Montréal, QC. H4J 2P8
www.patisseriesamadi.ca / zakaria@patisseriesamadi.ca

Tél.: 514.507.9573
595, boul. de la Côte-Vertu
St-Laurent, QC. H4L 1X8

VIZUALIS
optométriste
DR SHANT DONABEDIAN
Centre d'Achat Fairview • Fairview Mall
Pointe Claire
514 695 2555 • VIZUALIS.CA

Stéphane BOYER
Maire de Laval

Seta TOPOUZIAN
Conseillère municipale de Renaud

514 862-1402 | s.topouzian@laval.ca

Pâtisserie MAHROUSÉ
FONDÉE EN 1970
9705 Boulevard de l'Acadie, Montréal, QC H4N 2W2
Tél: 514.279.1629 • info@mahrouse.ca • www.mahrouse.ca

LEVON BENOHANIAN ET
HAGOP KACHICHIAN
PHARMACIENS-PROPRIÉTAIRES
3915, boul. Samson, Laval, Québec, H7W 2G1
T 450 688-4111 F 450 681-5525
Lundi au vendredi : 8 h 30 à 20 h • Samedi et dimanche : 9 h à 17 h
Infirmière (jeudi) : 8 h 30 à 15 h • LIVRAISON GRATUITE
proximlaval@gmail.com
affiliés à Proxim

F2 — HORIZON, 27 juillet - 3 août 2026

ՈՍՏԱՅՆ

Նկարասիրութիւնն այս

Գիտեմ, որ շատեր չեն սիրեր լուսանկարուիլ: Վստահաբար անոնք ունին իրենց պատճառներն ու պատճառաբանութիւնները: Այդ մասին չեմ ուզեր խօսիլ: Բայց անդին կան շա՛տ-շատե՛ր, որոնք կը սիրեն լուսանկարուիլ: Նոյնիսկ շա՛տ կը սիրեն լուսանկարուիլ:

Ահա անոնց մասին մտածեցի, երբ անդրադարձայ, թէ այսօր որքա՛ն դիւրին է, որ դուռն քու նկարդ առնես: Բառ մըն ալ կը շըջի՝ selfie: Ինչպէ՞ս թարգմանենք այս բառը. ինքնանկա՞ր. եսանկա՞ր: Հաւանաբար երկրորդը աւելի պիտի պատշաճի, քանի որ ինքնանկարը գործածած ենք այլ իմաստով, երբ ուզած ենք բնորոշել գեղանկարիչի մը կողմէ եղած նկարը, որ ինքզինքը կը ներկայացնէ: Այս մասին՝ քիչ ետք: Սելֆի բառին արմատը դիւրին չէ գտնել: Առաջին անգամ երեւցեր է Աւստրալիոյ մէջ 2002-ին, բայց զայն գործածողը յայտնե՛ր է, թէ ինք չէ հնարած, այլ ռամկերէն հին բառ մըն է եղած՝ նոյն այդ ինքնանկարի իմաստով:

Սելֆին սակայն զիս ետ տարաւ իմ մանկութեանս, պատանեկութեանս, քանի որ այն ատեն ալ նման յարմարանք մը կար. բառն ալ վերլիչեցի, թերեւս դուք ալ տեսած կամ լսած ըլլաք. ֆոթոմաթոն: Այս ալ տարօրինակ բառ մը, որ հաւանաբար կազմուած է ֆոթօ եւ օթոմաթ բառերէն: Խցիկներ էին, զանազան բազմամարդ փողոցներու մէկ անկիւնը, շարժանկարի սրահներու կամ այլ յաճախավայրերու մօտիկ, ուր մէկը կրնար ոչինչ վճարումով մը քանի մը վայրկեանի մէջ ստանալ երիզ մը՝ իր դէմքի ութ փոքրիկ լուսանկարով: Նման երիզներ ալրոմներուս մէջ տեղ մը պէտք է պահած ըլլամ, բայց չկըցայ գտնել, սակայն լաւ կը յիշեմ, որ զուարթախոհ հայրս անգամ մը այդ տնակին մէջ նկարուեցաւ, իւրաքանչիւր նկարը տարբեր կապիկութեամբ մը...: Կատալանկարներ էին, որոնցմով մեզ կը զուարճացնէր...

Photomaton. Ըսի տեսնեմ Կուկըլ բարեկամս բան մը ունի՞ր պատմելիք այդ մասին: Իրապէս ալ ոեւէ մէ-

կը կրնայ դիմել անոր եւ դոկտորական աւարտաճառ մը գրելու չափ նիւթ գտնել: Ես այնքանը տեղեկացնեմ միայն, որ այդ լուսանկարչական խցիկին գիւտը ըրած է Անաթոլ ժողեֆօ անուշով մէկը 1925-ին Նիւ Եորքի մէջ եւ ինքն ալ զայն մկրտած է Ֆոթոմաթոն: Գիւտը չի վերաբերի խցիկին, այլ այն յատուկ թուղթին եւ քիմիական նիւթերուն, որոնցմով կարելի կ'ըլլար երեւակել լուսանկար մը, որ, ինչպէս գիտէինք ատենին, մութ սենեակի մը մէջ մասնաւոր գործողութիւններէ կ'անցնէր մինչեւ ի յայտ գալը: Եւ ոչ այդքան արագ: Յետոյ անշուշտ նման ճամբաներէ անցնելով զարգացաւ նաեւ Փոլարոյդը, որ նոյնպէս շատ արագ, եւ արդէն գունաւոր լուսանկարներ կ'արտաբերէր լուսանկարչական խցիկէդ (այս անգամ իբր գամերա գործածելով այս բառը):

Գիտցայ նաեւ, որ ֆոթոմաթոնը մինչեւ այսօր կը գործէ, նոյնիսկ Մոնթրէալի մէջ բազմաթիւ տեղեր, սակայն արդէն 21-րդ դարու վայել միջոցներով՝ թուային լուսանկարչութեամբ, որ հիմքն է արդէն եսանկարին:

Հոս կ'ուզեմ փակագրիմ մը բանալ. այս յօդուածս գրելու իսկ ընթացքին կարդացի շատ հետաքրքրական գիրքի մը մասին ակնարկ մը. հեղինակը Michelle Henning անուշով դասախօսուհի մըն է Շիգակոյի համալսարանէն, իսկ գիրքը՝ A Dirty History of Photography, ցոյց կու տայ սեւ երեսը լուսանկարչութեան, որ մէկ կողմէն մեծ քանակութեամբ թունաւոր նիւթերու պէտք ունի, եւ անոնց թափօնով ալ կ'ապականէ բնութիւնը, միւս կողմէ նոյն այդ նիւթերը արտադրող ընկերութիւնները նաեւ պատերազմներու ընթացքին օգտագործուող թունաւոր մահացու կազերու արտադրիչներն են⁽¹⁾:

Խօսելով ինքնանկարներու մասին, մեզի ծանօթ են անուանի գեղանկարիչներու նման գործերը: Նուազ ծանօթ են լուսանկարիչներու ինքնանկարները: Ըստ առցանց միւս գործակիցիս՝ Վիքիին (աւելի ծանօթ՝ Վիքիփետիա անունով), առաջին լուսանկարիչը Խոպրիթ

Գորնելիուսը (Robert Cornelius) եղած է, որ ինքնանկար մը առած է շատ արագ շարժելով՝ գործիքին ռապեակին կափարիչը հանած, գործիքին առջեւ վազած, ապա կափարիչը ետ դրած: Այդ լուսանկարը Ֆիլատելֆիոյ մէջ իր շիրմաքարը կը զարդարէ:

Լուսանկարչական թէ նկարչական ինքնանկարները արուեստագէտներուն առիթ կու տան, որ իրենց դէմքը իսկական բացայայտեն, այն աստիճան, որ այսօր դժուար է գիտնալ թէ ո՞րն է իրաւը, բնական դէ՞մքը, որ կը տեսնենք, թէ նկարը: Եւ այս մասին իմաստասէրներ երկար կը վիճին...

Մինչ անոնք կը վիճին, լուսանկարչական յարմարանքներով օժտուած մեր խելախօսները հետզհետէ աւելի դիւրութիւն կ'ընծայեն մեզի բարեփոխելու մեր նկարը, առաւել գեղեցկացնելու, տպաւորի՜չ դարձնելու: Եւ ինչպէ՞ս չյիշենք հիմա Մեծ եղեռնին որբացած մեր աղջիկները, որոնց լուսանկարը դրկելով Նոր աշխարհ հասած երիտասարդներու, անոնց ուշադրութիւնը կը գրաւէին ու կը բերուէին ամուսնանալու համար անոնց հետ: Երբեմն՝ ուրիշի՛ն լուսանկարը... Գրական գործ մըն ալ կայ, վէ՞պ, թէ՞ թատերախաղ, նման պատուով մը, եթէ չեմ սխալիր:

Այո, կ'ըսեն, թէ մէկ լուսանկարը հազար բառ կ'արժէ: Բայց հակառակն ալ ճիշտ չէ՞. հազար լուսանկար մէկ բառի արժէք կրնայ չունենալ:

Բայց արդէն սելֆիէն շատ հեռացանք ու սկսանք մտնել բնագանցութեան սահմաններէն ներս:

ՎՐԷԺ-ԱՐՄԷՆ

1.- Jean-François Nadeau, Pas toujours nette, l'histoire de la photo, Le Devoir, 2026-05-23/24

Ձեր բոլոր ճամբորդական
Կարիքներուն համար հեռաձայնել՝
(514) 284-7676

ՅԱՏՈՒԿ ԳԻՆԵՐ ԴԷՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ...

**ԼԱԻՄԳՈՅՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻԻՆ ԵՒ
ՅԱՐՄԱՐԱԳՈՅՆ ԳԻՆԵՐ**

***Լոր Զապէ՛**

Voyages Haig Travel

4150 Rue Sherbrooke Ouest suite 404A, Westmount, QC H3Z 1C2

PERMIS DE QUÉBEC

Tel: + 1 514-284-7676

Email info@haigtravel.ca

ԲԱՐԻ ԱՊԱՔԻՆՈՒՄ

«Հորիզոն»ի անձնակազմը բարի ապափնում կը մաղթէ իր երկարամեայ աշխատակից եւ լուսանկարիչ Մայք Թաշնեանին, յայցելով Աստուածային ցախախնամութեան ցերեպրծումը՝ շուտափոյթ բժշկութեան:

Ghadir Meat & Restaurant

T. 416-750-7404
T. 416-750-7400
1848 Lawrence Avenue E.
Scarborough, ON M1R 2Y4
E-mail: info@ghadirmeatmarket.com

Vahram Pirjanian
President

2175 Sheppard Ave. East,
Suite 215, Toronto
Ontario Canada M2J 1W8
Tel: 416-497-0377
Fax: 416-497-0783
cell: 416-574-6704
info@MetrasShipping.com
www.MetrasShipping.com

416.918.3615 CALL ME IT'S THAT SIMPLE
AnnieVarbed@gmail.com | www.AnnieVarbedian.com

#1 RESIDENTIAL TOP PERFORMING PRODUCER BUY SELL INVEST

Sutton Group Admiral Real Inc., Brokerage
Independently Owned And Operated
Office: 416.739.7200 | Fax: 416.739.9367
1206 Centre St. Thornhill, On. L4J 3m9

ARZ fine foods
The Essence of Mediterranean Gourmet Since 1989

Website: arzfinefoods.com
Email: info@arzfinefoods.com

Scarborough Location
1909 Lawrence Ave E,
Scarborough, ON M1R 2Y6
(416) 755-5084

Mississauga Location
720 Bristol Rd W,
Mississauga, ON L5R 4A5
(905) 502-9292

Haroot Sepan

T +1 (416) 900 8626
F +1 (416) 900 8659
C +1 (416) 939 1895

haroot@araratfoods.com
www.araratfoods.com

Ararat Trading (2002) Corp
5820 Kennedy Rd Mississauga,
ON L4Z 2C3 CANADA

hearing aid source

Andre Ayvazyan HIS B.A.S

andre@HearingAidSource.ca
416 754 4327 (HEAR)

Parkway Mall, 85 Ellesmere Rd., #65, Toronto, ON, M1R 4B9

Gabriel Chahinian
Broker
647-580-5818

Gary (Giro) Chahinian
President, Broker of Record
416-258-8892

I.D.A.
Part of the *Rexall* family of pharmacies.

Pharmacists
Sarkis Balian
Vartan Balian
Maral Abdalian Balian

Cassandra Pharmacy Inc.

2040 Victoria Park Ave.
Toronto, Ontario
M1R 1V2

Tel. : **416.449.2040**
Fax: **416.449.2048**

ANI BAKERY
ԱՆԻ ՓՈԱՊԱՆ

Middle Eastern Pizza Lahmajoun

ARSEN DABBAGHIAN

25 Howden Road, Unit #2
Scarborough, Ontario M1R 3C8

Tel: 416.285.7164

ՀՈՐԻԶՈՆ, 27 ՅՈՒՆԻՍ-3 ՕԳՈՍՏՈՍ 2026 5

Ի յուշ Նիկոլ Աբրահամեանի

Ստորեւ կը ներկայացնեմք գանատահայ հայրենադարձ, նուիրեալ դաշնակցական եւ ազգային–հասարակական գործիչ ընկեր Նիկոլ Աբրահամեանի յուղարկաւորութեան ընթացքին (12 յուլիս 2026 – Երեւան), ՀՅԴ Հայ Դատի Կեդրոնա–կան գրասենեակի պատասխանատու ընկեր Կիրօ Մանոյեանի արտասանած խօսքը.

Մեզմէ կը բաժնուի մէկը, որուն ներկայու–թիւնը կրնայ ըլլալ, որ երբեմն չենք զգացած, բայց բացակայութիւնը հաստատ պիտի զգանք։

Երբեմն ներկայութիւնը չենք զգացած, որով–հետեւ Նիկոլը, մե՛ր Նիկոլը, անյայտանալու ձիւրք ունէր. գործերը միշտ կային, կ’ըլլային, սակայն, երբեմն Նիկոլը չէր երեւար. երեւալ չէր սիրեր, թէեւ թատրոնը, բեմը շատ սիրած է։ «Երեւցած» ատենն ալ աւելի շատ կը լսուէր, որ Նիկոլն է ապահոված այս կամ այն արուեստի, մարդասիրական, հայրենասիրական եւ կամ ոչ–շահութաբեր նախաձեռնութեան անհրաժեշտ գումարը, իրականութեան մէջ՝ այդ պարագային ալ չէր երեւար։

Նիկոլը, նիկոլենք, եւ ես, մենք, ազգականներ ենք, թէեւ այդ ազգականութեան արեւակցական կապը խզուած է Ցեղասպանութեան ժամանակ։

Բայց Նիկոլին մեծ հայրը այնպէս ըրեր է, որ մեր մայրերը մեծնան որպէս երկու եղբօր զաւակներ, թէեւ Ցեղասպանութիւնը որոշ չափով փոխեր էր այդ արեւակցա–կան կապը, իսկ մենք՝ որպէս այդ եղբայրներուն թոռները։ Բոլորն ալ, այդ վերապրող սերունդը, նարբերդի Եղեճգի գիւղէն էին եւ ինչ որ ձեւով ճողոպրած եաթաղանէն, հասած էին Լիբանան։ Բայց Նիկոլին մասին իմ այս խօսքը որպէս ազգականի խօսք չէ, կարելի է ըսել որպէս ընկերոջ, որպէս կուսակցական եւ առհասարակ որպէս ընկերոջ խօսք է։ Նիկոլը ծնած է Պէյրութ, իր մահուան օրը, յուլիսի 10–ին, 75 տարի առաջ։ Երկ–րորդական վարժարան աւարտելէ ետք, հօրը մահուան հետեւանքով, ստիպուած եղած է նետուել գործի դաշտ, եւ այդ դաշտէն հեռացաւ միայն իր վերջին տարուան առողջա–կան խնդիրներուն պատճառով։ Այդ հեռացումն ալ ամբողջական չէր, որովհետեւ միշտ ալ իր մտքին մէջ կար սկսած ծրագիրները աւարտելու, նոր ծրագիրներ իրականացնելու մտածումները։

Տարբեր ժամանակներու, յատկապէս երբ իր կեանքն ու հոգին ալեկոծումներու մէջ էին, ան ժամանակաւոր ապրած է Շուէտ եւ Իրան։ Երբ որ հնարաւորութիւն ունե–ցած է, հետեւած մասնագիտական դասընթացներու, իր բազմակողմանի հետաքրքրու–թիւններուն որոշ չափով բաւարարութիւն տալու համար։ Լիբանանի քաղաքացիական կռիւներու սկիզբը, 1975 օգոստոսին, Նիկոլ կը տեղափոխուի Թորոնթօ, Գանատա։ Կ’ըսէի, որ Նիկոլը շատ սիրած է բեմը. այդ սէրը արտայայտելու, դրսեւորելու հնա–րաւորութիւն ունեցած է Գանատայի մէջ, «Համազգային»ի թատերախումբին ճամ–բով։ Նաեւ Թորոնթոյի մէջ է, որ ան միացած է Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան շարքերուն։ Թէ՛ Լիբանանի, թէ՛ Գանատայի մէջ, ապրուստ ապահովելու համար ան տարբեր տեսակի գործեր կատարած է։ Իրեն համար կարեւորը եւ ճիշտը՝ արդար ճակտի քրտինքով ապրուստ վաստակելն էր։ Արդէն ունէր զաւակ՝ Քամին, եւ առաջնահերթու–թիւնը կ’ազատագրուէր Արցախը։ 90–ականներուն, հաւաքական գործին մասնակցելու համար, որոշ շրջան մը եղաւ Հայաստան եւ Արցախ, իսկ 1999–ին, Նիկոլն ու իր կեանքի ու գաղափարի ընկերը, ես կ’ըսէի նաեւ խարխալը՝ Զապէլը տեղափոխուեցան Հայաս–տան։ Անհրաժեշտ էր ապրուստ վաստակելու համար նոր նախաձեռնութիւններու մա–սին մտածել, ծրագրել եւ նետուել այդ գործերուն մէջ։ Այդ նախաձեռնութիւններէն ամենաակնառուն եւ ամենաշատ հետեւանք ունեցողը Հայաստանի Կոտայքի մարզի Պոռչճան գիւղին մէջ Վանահովիտ թաղամասի հաստատումն էր, Պոռչեանի օրուան գիւղապետ Հրաչ Մուրատեանին եւ կարգ մը ընկերներու եւ ազգականներու հետ նախ–նական համագործակցութեամբ։ Վանահովիտը շատերու համար եղաւ եւ է հայրենի օճախ ունենալու հնարաւորութիւն։

Հայաստանի մէջ ան զբաղեցաւ նաեւ տարբեր ոլորտներով. զբօսաշրջութենէն մինչեւ արուեստի կեդրոն, մինչեւ Արայի լեռան ստորոտը՝ պտղատու ծառերու այգի եւ անասնապահութիւն։ Այս բոլորին զուգահեռ, ան նաեւ օգնեց Պոռչեանին, հա–մայնքային եւ կուսակցական կեդրոնէն մինչեւ «Զօրաց պանթէոն». նաեւ քաջալե–րեց, որ ուրիշներ ալ ներդրում ընեն եւ կամ բարեսիրական ծրագիրներ իրականացնեն Պոռչեանի մէջ։ Օգնեց, ոչ միայն արուեստագէտներու, արհեստաւորներու, հայրենի–քի ազատագրումին համար զոհուածներու ընտանիքներուն, այլ նաեւ բոլոր անոնց, որոնք Հայրենիքի մէջ հաստատուելու, Հայաստանի մէջ ներդրում ընելու ծրագիրներ կ’իրականացնէին։ Եթէ ոմանց օգնեց նիւթականով, ուրիշներու օգնեց իր ձեռք բերած փորձէն մեկնած խորհուրդներով։ Օգնելու մէկ չափանիշ ունէր՝ աջակցիլ բոլոր անոնց, որոնք պիտի մնան Հայաստան եւ իրենց ներկայութեամբ եւ կամ ներդրումով՝ պիտի օգտակար ըլլան Հայաստանի զարգացումին եւ հայրենադարձութեան։

Պոռչեանի մէջ իրենց սեփական տունը կառուցելու կողքին, յատուկ բնակարան մըն ալ կառուցեց Քամիին համար։ Շատ հպարտ էր իր Քամիով, անոր ինքնուրոյն անձ դառնալու փաստով, անոր արուեստագէտի նախաձեռնութիւններով։ Եւ կ’ուզէր, որ արդէն Հայաստանի հանդէպ սիրով վարակուած Քամին իր սեփական անկիւնը ունենայ այստեղ։ Նիկոլին համար ուրախութեան նոր առիթ էր թոռնիկին՝ Սանայի ծնունդը։ Ինչպէս միշտ, ան մեծին հետ մեծ էր, փոքրիկին հետ՝ փոքրիկ։ Եւ այդ պատկերը ամեա–նացայտուն էր Սանայի հետ։

Կ’ըսէի, որ Նիկոլին բացակայութիւնը զգալի պիտի ըլլայ, որովհետեւ անոր բարե–

Թորոնթոհայութեան նորահաստատ կառույցը անուանակոչուեցաւ «Նարեկ հայ կրթական եւ մշակութային կեդրոն»

Ծրագիրին իրականացման ի խնդիր հանգանակային արշաւը կը շարունակուի

ԹՈՐՈՆԹՕ – Աճող, պայքարող եւ գոյատեւող թորոնթոհայ գաղութը ան–գամ մը եւս վերահաստատեց ապագայի հանդէպ իր ունեցած տեսլականը՝ հայ մնալու, ապրելու եւ գոյատեւելու ի խնդիր։

Շաբաթ, 4 յուլիս 2026–ին, երեկոյեան ժամը 7։00–ին, Թորոնթոյի Հայ կեդ–րոնի յարկին տակ գործող բոլոր միութիւններու եւ կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներուն եւ թորոնթոհայ պատկառելի բազմութեան մը ներկայու–թեամբ, նոր ձեռք բերուած «Նարեկ» կեդրոնին մէջ տեղի ունեցաւ հանգանակա–յին երեկոյ մը։

Օրուան հանդիսավար եւ հանգանակային արշաւի յանձնախումբի ատե–նապետ Ռազմիկ Թիթիզեան, ողջունելէ ետք ներկաները, յայտնեց. «Նախանցեալ տարի վարժարանի ընդլայնման ծրագիրը այսօր փոխարինուած է նոր կեդրո–նի գնման աշխատանքով, որուն համար տեղի կ’ունենայ սոյն հանգանակային արշաւը»։

ՀՅԴ «Սոդոմոն Թեհլիրեան» կոմիտէութեան ներկայացուցիչ Գառնիկ Հա–սրճեան բացման խօսքով հանդէս եկաւ եւ ըսաւ. «Այս երեկոյին ընդմէջէն դուք ոչ միայն պիտի տեսնէք աւարտական աշխատանքները՝ դիտելով դասարանները, գրասենեակներն ու սրահները, այլեւ պիտի դառնաք վկաները մեր զաւակներուն, երիտասարդութեան, միութիւններուն եւ կազմակերպութիւններուն համար ստեղծուած հնարաւորութիւններուն, ինչպէս նաեւ այն սերունդներուն, որոնք տարիներ եւ տասնամեակներ ետք այս վայրը իրենց հարազատ տունը պիտի կո–չեն»։ Ապա ան յայտարարեց. «Շէնքը կը ստանայ “Նարեկ հայ կրթական եւ մշա–կութային կեդրոն” անունը՝ ի պատիւ Գրիգոր Նարեկացիին, որ խորհրդանիշն է իմաստութեան, ստեղծագործութեան եւ հոգեւոր ժառանգութեան»։ Աւարտին, ան շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր անոնց, որոնք սատար հանդիսացան այս չէնքի գնման եւ սոյն երեկոյի կազմակերպման։

ՀՕՄ–ի ամէնօրեայ վարժարանի 2008 տարեշրջանի շրջանաւարտ եւ ներ–կայիս կրթական մարմնի անդամ Կառնի Թաթիկեան, խօսք առնելով, ողջունեց ներկաները եւ պատմական յետադարձ ակնարկով մը անդրադարձաւ վարժարանի հիմնադրութեան՝ 1979 թուականին, երբ ան կը հաշուէր մօտաւորապէս 75 աշա–կերտ։ Ապա նշեց նոր շէնքին ընձեռած հնարաւորութիւնները՝ ըսելով. «Նոր շէն–քը պիտի տրամադրէ մասնագիտական, արդիական եւ ուսումնական սենեակներ, ինչպէս նաեւ մետիայի, արուեստի եւ մարզանքի յատուկ տարածքներ»։ Թաթիկ–եան իր խօսքը եզրափակեց՝ ըսելով. «Այս երեկոն ունի բազմաթիւ նպատակներ՝ դրամահաւաք, միասնական աշխատանք, նոր շէնքի ծանօթացում, ինչպէս նաեւ հրաւէր՝ ուղղուած իւրաքանչիւր անդամի, որպէսզի իր կարողութեան սահմաննե–րուն մէջ նպաստէ նոր շէնքի ծրագիրներուն»։

Անկէ ետք հանդիսավար Ռազմիկ Թիթիզեան ներկայացուց հանգանակա–յին արշաւի յանձնախումբին կողմէ պատրաստուած տեղեկագիրը, որ կը ներառէ երկու մեծ ծրագիրներ՝ 211 Consumers Road–ի շէնքի գնման եւ Երիտասարդա–կան կեդրոնի ընդլայնման նախագիծերը։ Անդրադառնալով հանգանակային ընթացիկ լայնածաւալ աշխատանքներուն՝ ան խոր երախտագիտութեամբ յիշեց կարգ մը նուիրատուներ, որոնց շարքին՝ Հասրճեան ընտանիքը, որ կատարեց 5 միլիոն տոլարի մեծագոյն նուիրատուութիւնը, Տիար Վարուժան Լափոյեանը, որ ինը տարի առաջ կատարած էր 1 միլիոն տոլարի նուիրատուութիւն՝ հիմք դնելով Երիտասարդական կեդրոնի ընդլայնման նախնական ծրագրին, Գոլոլեան ըն–տանիքը՝ 250,000 տոլար, իսկ ՀՕՄ–ի «Ռուբինա» մասնաճիւղը՝ 700,000 տոլար։

Թիթիզեան նաեւ բարձր գնահատեց բոլոր անոնք, որոնք նիւթական եւ բա–րոյական աջակցութեամբ մասնակից դարձան այս ծրագրի յաջողութեան։ Ան իր խօսքը փակեց՝ ըսելով. «Անհրքելի իրականութիւն է, թէ երբ մեր համայնքը կը միանայ մէկ ընդհանուր տեսլականի շուրջ, կարելի կ’ըլլայ իրականացնել մեծ գործեր եւ մեծ նախաձեռնութիւններ»։ Երեկոն շարունակուեցաւ պատշաճ հիւ–րասիրութեամբ՝ ընկերային մտերմիկ մթնոլորտի մէջ։

ՀՈՒՐԻՆԱ,
Լուսանկապը՝ White Photo-ի

սիրական գործերու իրականացումը արդէն կարիք պիտի ունենայ ուրիշ մեկենասներու, որոնք յոյսով եմ, գրեթէ վստահ՝ որ ի յայտ պիտի գան։ Նիկոլին բացակայութիւնը պի–տի զգանք, բայց զինք պիտի յիշենք իր բարի գործերով, այդ գործերուն համար։ Միշտ այդպէս չէր եղած Նիկոլը. ունեւոր ընտանիքի մէջ չէր ծնած, սկիզբէն ի վեր կայուն եւ շատ եկամտաբեր գործեր չէր ունեցած։ Ան իր սերունդին յատուկ ապստամբ նկարագիր ունէր. ապստամբ՝ նախ իր միջավայրին մէջ գոյութիւն ունեցող կարգերուն դէմ։ Տարի–քին հասունացման հետ, ապահովաբար կարելի է ըսել նաեւ Զապէլին լուռ բայց ներ–գործօն ազդեցութեամբ, ապստամբ ոգին նաեւ իրեն տուաւ յեղափոխական նկարագիր. առկայ պայմաններուն դէմ իր ձեւով ու ոճով պայքարելու յեղափոխական կենսակերպ։

Բոլորիս, բոլորիդ, յատկապէս Քամիին եւ Զապէլին, Նիկոլին բոլոր հարազատնե–րուն ցաւակցութիւն։ Նիկոլը կ’երթայ, բայց իր յիշատակը կը մնայ։

horiZon H O R I Z O N Hebdomadaire arménien Armenian Weekly Publié par / Published by Les Publications Arméniennes (1991) 3401, Olivar-Asselin Montréal, Québec Canada H4J 1L5	 Abonnement annuel / Yearly subscription Canada 2e classe - 2nd class: \$80 plus applicable taxes 1re classe - 1st class: \$95 États-Unis / USA 1re classe - 1st class: \$95 US Ailleurs / Elsewhere 1re classe - 1st class: \$125 US	 Administration / Publicité Sylva Ehramdjian-Bachekjian (General Manager) Tél.: (514) 332-3757 E-Mail: sylva@horizonweekly.ca Courrier de deuxième classe /No. 40065294 / Second class mail Dépôt légal: bibliothèques nationales du Québec et du Canada - ISSN 0708580X	 Վարիչ Խմբագիր՝ Սեւակ Պէլեան Վարչական դասասխանաւո՝ Սիլվա Էհրամճեան Աւագ խմբագիր՝ Վրէժ-Արմէն Արքիմեան Անգլերէն/Յրանցիւրէն՝ Վիգէն Աքրա- համեան, Թինա Սիլվահեան Մրբագրիչ՝ Սոնա Թիթիզեան Ծանուցումներու ձեւաւորում՝ Լորի Խաչեղեան
 Թորոնթոյի Ներկայացուցիչներ՝ Լուսանկարիչներ՝ Արմէն Ալեմեան, Մայք Թաւճեան, Իօխան Ղազարեան, Վազգէն Տէկիրմէնսաւ	 Գրիգոր Հոթոյեան, (416) 494-1921 Ժապ Վարդիսեան, (416) 722-9225		

 Financé par le gouvernement du Canada	
 Funded by the Government of Canada	
 Canada 	

Grocery Store | Bakery | Butchery | Café | Catering

NOW OPEN

Mississauga
720 Bristol Road West,
ON, L5R 4A5
(905) 502 9292

Scarborough
1909 Lawrence Ave East
ON, M1R 2Y6
(416) 755-5084

Scan Here To Check Out
Our Weekly Flyer At
www.arzfinefoods.com

Scan Here for Our
Catering Book At
www.arzfinefoods.com

For The Latest News And Deals Follow Us At:

www.arzfinefoods.com

@arzfinefoods

BMW
West Island

Vahan Vartanian
Directeur général des ventes
vahan@bmwwestisland.ca

Ohanes Bulbulian
Directeur des véhicules d'occasion
ohan@bmwwestisland.ca

2000, route Transcanadienne Sud, Dorval, QC H9P 2N4.
bmwwestisland.ca 514 914-7777

Kevork Asadourian
Directeur général
kasadourian@gabriel.ca

7050, boul. Henri-Bourassa Est, Anjou, QC H1E 7K7
mazdagabrielanjou.ca 514 328-7777

GENESIS
WEST ISLAND

Chahe Sislian
Directeur des véhicules certifiés
schahe@gabriel.ca

4850, boul. Saint-Jean, Pierrefonds, QC H9H 4B2
genesiswestisland.ca 514 236-7777

HYUNDAI
GABRIEL
OUEST

Leon Gurlekian
Directeur adjoint des ventes
lgurlekian@gabriel.ca

4850, boul. Saint-Jean, Pierrefonds, QC H9H 4B2
hyundaigabrielouest.com 514 624-7777

TOYOTA GABRIEL
CENTRE-VILLE

Kevork Jamgosian
Directeur général
kjamgosian@gabriel.ca

1945, rue Sainte-Catherine Ouest, Montréal, QC H3H 0C6
toyotagabrielcentreville.ca 514 937-7777

NISSAN
GABRIEL
ANJOU

Mano Khadjadourian
Directeur général
mkhadjadourian@gabriel.ca

Rafi Pilibossian
Conseiller aux ventes - Véhicules d'occasion
rafip@gabriel.ca

7010, boul. Henri-Bourassa Est, Anjou, QC H1E 7K7
nissangabrielanjou.ca 514 324-7777